

POLVIJÄRVEN KUNTA

VUODEN 2019 TALOUSARVIO VUOSIEN 2019–2021 TALOUSSUUNNITELMA

SISÄLLYSLUETTELO

POLVIJÄRVEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	1
Perustietoa Polvijärvestä	1
Väestö, työvoima ja työpaikat	2
Polvijärven kunnan kehittäminen	7
TALOUSARVIOYHDISTELMÄ, VERTAILU 2018 JA 2017	8
KESKEISIÄ TUNNUSLUKUJA 2018-2016.....	9
MENOT, TULOT JA NETTO TULOSALUEITTAIN, 2018-2016.....	10
VUODEN 2018 TALOUSARVIO RAAMIT TULOSALUEITTAIN.....	11
TUOSLASKELMA 2018 JA 2017	12
RAHOITUSSUUNNITELMA 2018 JA 2017.....	13
TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2020	14
VUODEN 2017 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2019-2021 TALOUSSUUNNITELMA.....	15
TALOUSARVION PAINOTUKSET JA MUUTOKSET	15
POLVIJÄRVEN KUNTAKONSERNIN TAVOITTEET	18
POLVIJÄRVEN KUNNAN KUNTASTRATEGIA	19
POLVIJÄRVEN KUNNAN ASUKASLUKU	24
TYÖTTÖMYYSASTE	24
RAHOITUSERÄT	30
VAALIT	31
TILINTARKASTUS	31
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT.....	32
YLEIS- JA TALOUSHALLINTO	33
ELINKEINOTOIMINTA	36
SIVISTYSTOIMI.....	39
TEKNISET PALVELUT.....	46
RAKENNUSVALVONTA.....	46
TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2019 - 2021	50
RAKENTAMISOHJELMA VUOSILLE 2019 - 2021.....	53
RAHOITUSSUUNNITELMA	56

Investoinnit vuosina 2019-2021

LIITTEET:

1. Talousarvion ja -suunnitelman sitovuus ja talousarvioasetelma
2. Polvijärven kunnan pitkäaikaiset lainat 31.12.2018 ja lyhennykset 2019-2021
3. Polvijärven kunnan tytäryhtiöiden lainat 31.12.2017
4. Polvijärven kunnan koululaitoksen koulujen oppilastilanne ja -ennusteet 20.9.2018 tilanteen mukaan

POLVIJÄRVEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Perustietoa Polvijärvestä

Polvijärvi on 4 414 (31.12.2017) asukkaan maaseutukunta Pohjois-Karjalassa. Polvijärven kirkonkylä sijaitsee noin 42 km etäisyydellä maakuntakeskuksesta, Joensuusta. Polvijärven kunnan tärkeimmät liikenneväylät ovat Joensuusta Polvijärven kautta Kaavin Maarianvaaraan vievä maantie nro 502 ja Outokummusta Lieksaan Kolille vievä maantie nro 504. Matkaa Joensuun lentoasemalle Polvijärven kirkonkylältä on 34 km. Polvijärven väkiluvusta valtaosa sijoittuu kirkonkylälle ja kirkonkylän vaikutuspiiriin. Suurin kasvu asukasluvun suhteen on viime vuosina painottunut Polvijärven eteläisiin kyliin. Asukaslukumäärältään suurin yksittäinen kyläkeskittymä on Viinijärven ranta-alueille sijoittuva Sotkuman kylä, Polvijärven eteläisessä osassa. Polvijärven kunnan vaihteleva luonto Höytiäisen järvenlaskun vesijättömailla, vesistöjen rannoilla ja vaaramaisemissa tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet erilaisiin aktiviteetteihin ja luonnossa liikkumiseen.

Polvijärvi on pinta-alaltaan 958 km², josta vesistöjä on 157 km². Polvijärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Juuka, idässä Kontiolahti, etelässä Liperi, lounaassa Outokumpu ja lännessä Kaavi.

Polvijärvi on osa Pohjois-Karjalan maakuntaa ja Joensuun seutua. Yhteistyö maakunnan kuntien kesken nähdään merkittävänä tekijänä kunnan ja koko maakunnan kehittämisen kannalta. Myös Joensuun seudun kuntien kesken tehdään tärkeää yhteistyötä alueen elinvoimaisuuden edistämiseksi.

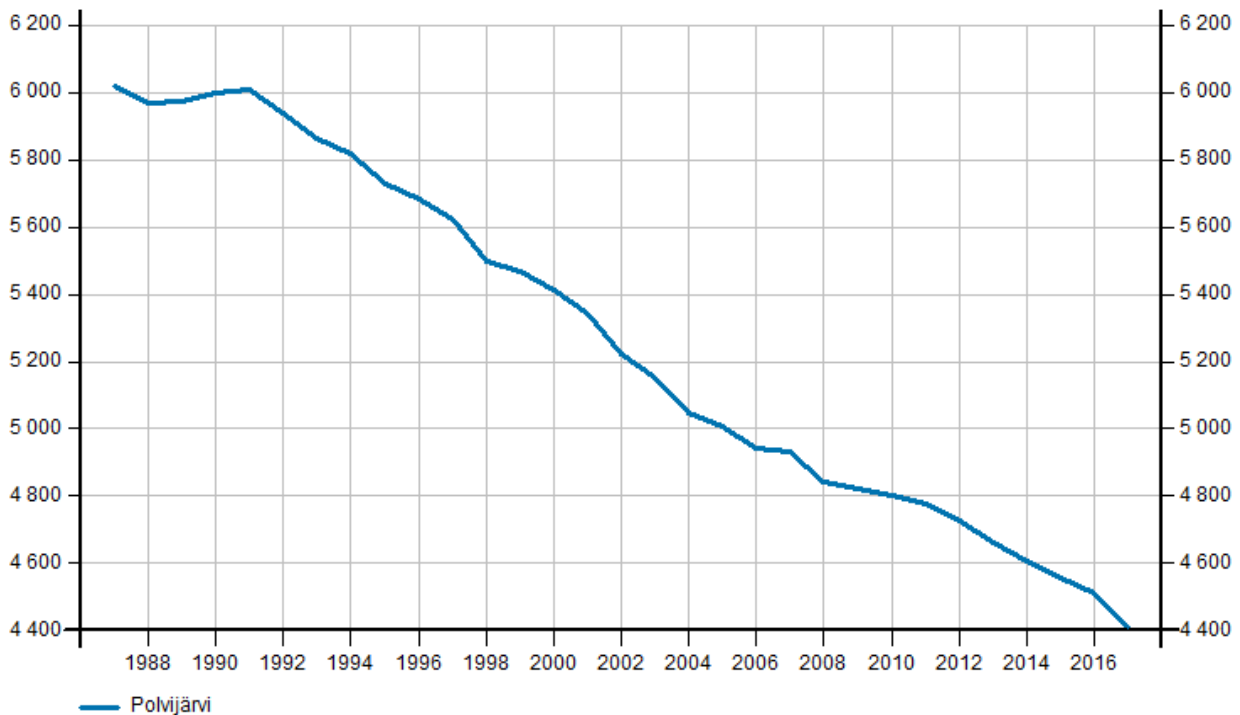
Väestö, työvoima ja työpaikat

Polvijärvi on melko harvaan asuttu kunta. Vaikka tämä luo mahdollisuuksia erilaisten luontoharrastusten hyödyntämiseen, muodostaa harva asutus kunnalle haasteita palveluiden järjestämisessä.

Polvijärvi on maaseutuluokituksen mukaan pääosin ydinmaaseutua. Ydinmaaseutu on joko vahvaa alkutuotannon aluetta tai toiminnoiltaan monipuolista suhteellisen tiiviisti asuttua maaseutua. Ydinmaaseutu on suhteellisen etäällä suurista keskuksista, sillä se rajautuu kaupungin läheisen maaseudun ulkopuolelle.

Polvijärven väkiluku on ollut laskusuuntainen 1990-luvun alkupuolelta asti. Vuoden 2017 lopussa Polvijärvellä oli 4 414 asukasta, mikä on tasan 100 asukasta vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Ennusteiden mukaan väkiluku laskee myös tulevina vuosina ja alittaa 4000 asukkaan rajan ensi vuosikymmenellä.

Väkiluku 1987-2017

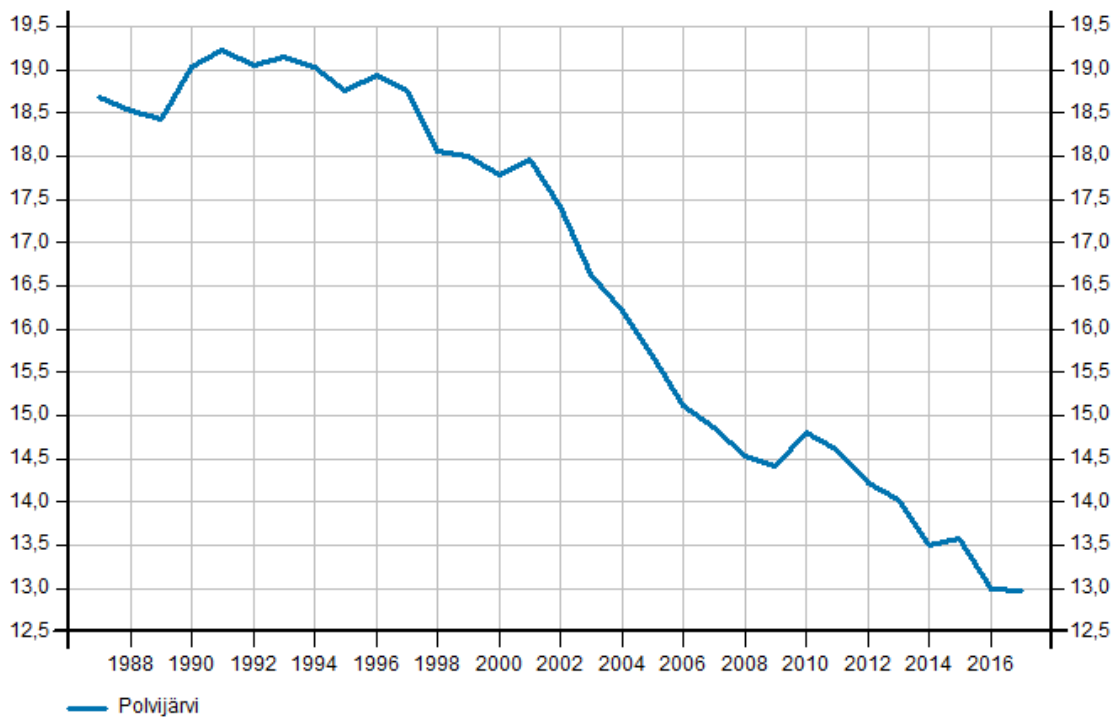

Tilastokeskus

15 – 64 -vuotiaiden osuus väestöstä on pysynyt 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa lähes vakiona, mutta viime vuosina ikäryhmän osuus väestöstä on pienentynyt jonkin verran. Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä oli 1990-luvulla lähes vakio, mutta kääntyi selvään laskuun 2000-luvun alussa. Yli 64-vuotiaiden osuus on kasvanut 2000-luvulla 20 prosentista lähes 30 prosenttiin väestöstä.

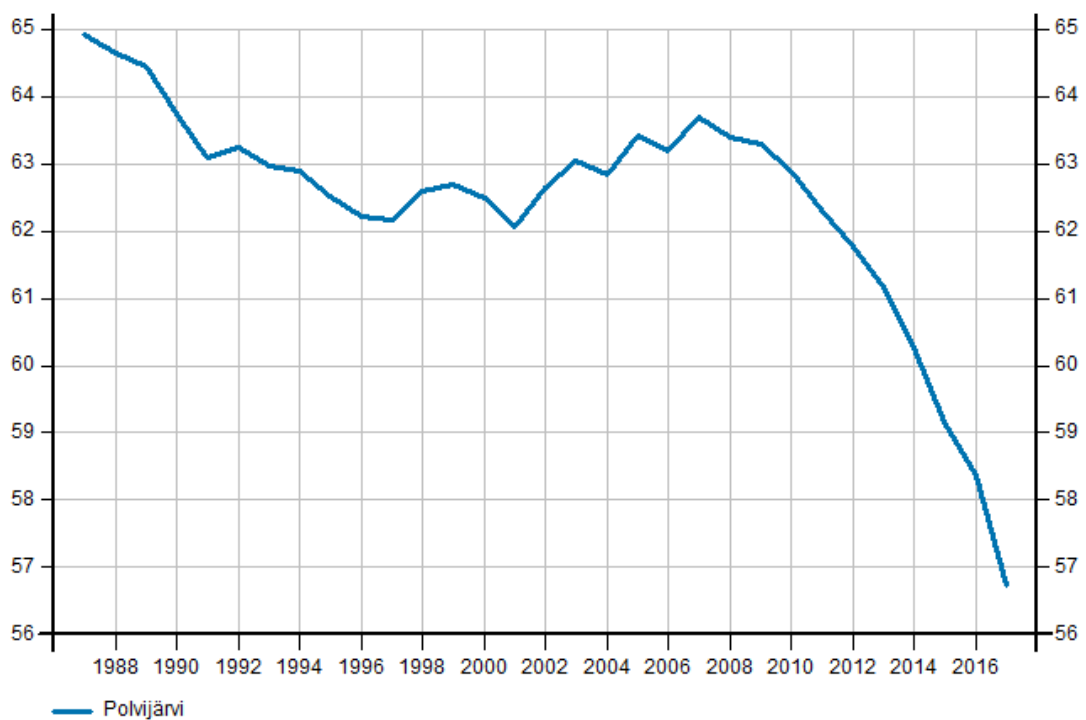
Polvijärven väestöllinen huoltosuhde vuoden 2017 lopussa oli 76. Väestöllisellä huoltosuhteella tarkoitetaan alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrää sataa työikäistä (15–64-vuotiaat) kohti. Koko maassa väestöllinen huoltosuhde oli 60, eli Polvijärven se on muuta maata suurempi eli heikompi. Polvijärven väestöllinen huoltosuhde on heikentynyt viimeisen vuosikymmenen aikana, koska yli 64-vuotiaiden osuus on kasvanut nopeammin kuin alle 15-vuotiaiden osuus on vähentynyt. Väestörakenteen muuttuminen tulee ottaa huomioon suunniteltaessa kunnan palveluita.

Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, % 1987-2017

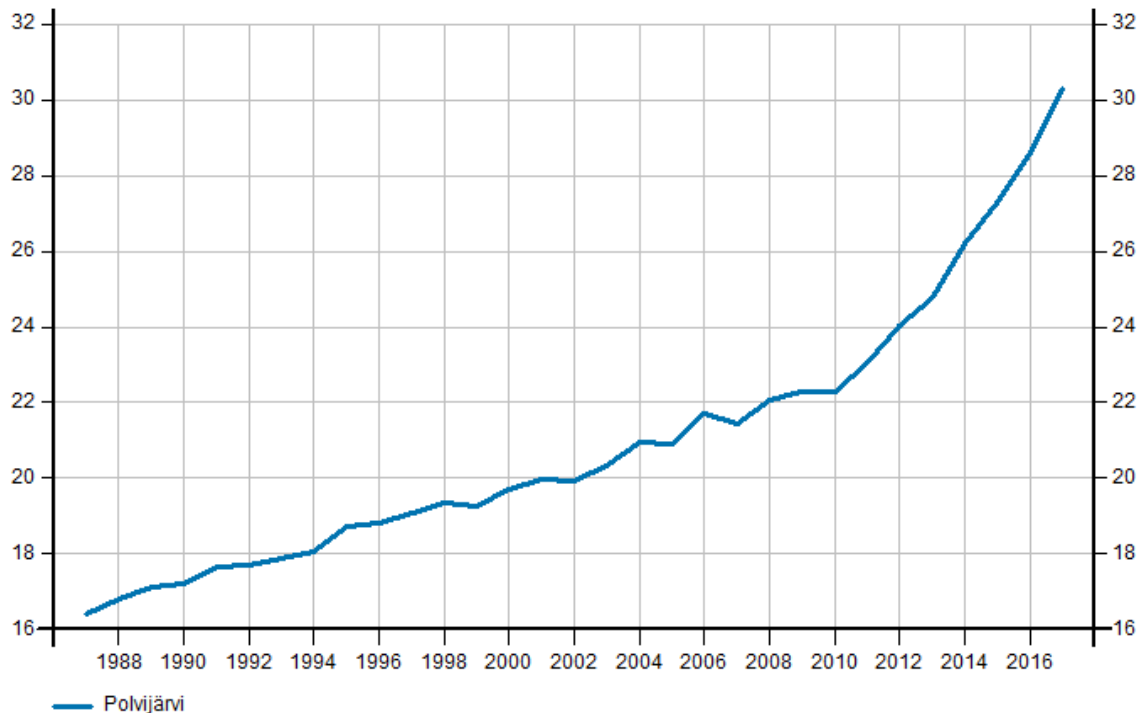
Tilastokeskus

15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, % 1987-2017

Tilastokeskus

Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, % 1987-2017

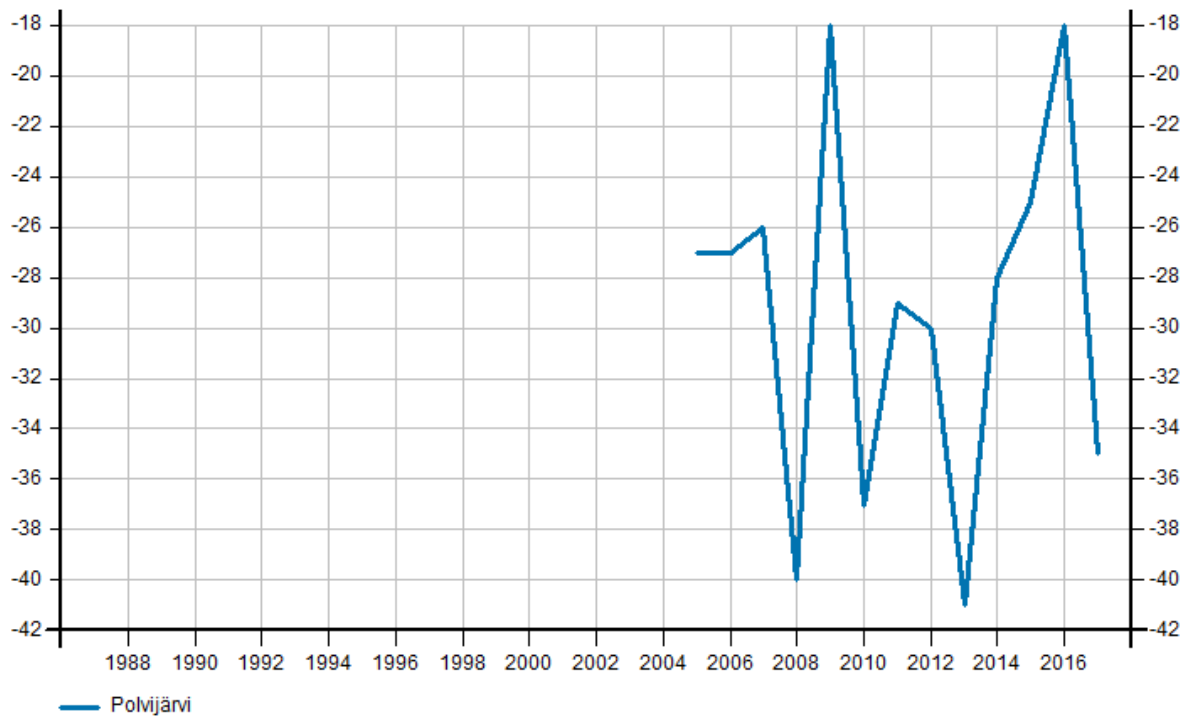

Tilastokeskus

Tilastokeskus on julkaissut syntyneiden enemmisyys -tilastoa kunnittain vuodesta 2005 alkaen. Polvijärvellä syntyneiden enemmisyys on ollut negatiivinen koko tarkastelujakson 2006 - 2017 ajan. Syntyneiden enemmisyys kertoo minkä verran vuoden aikana enemmän oli syntyneitä kuin kuolleita. Vuonna 2017 Polvijärvellä kuoli 35 henkilöä enemmän kuin syntyi.

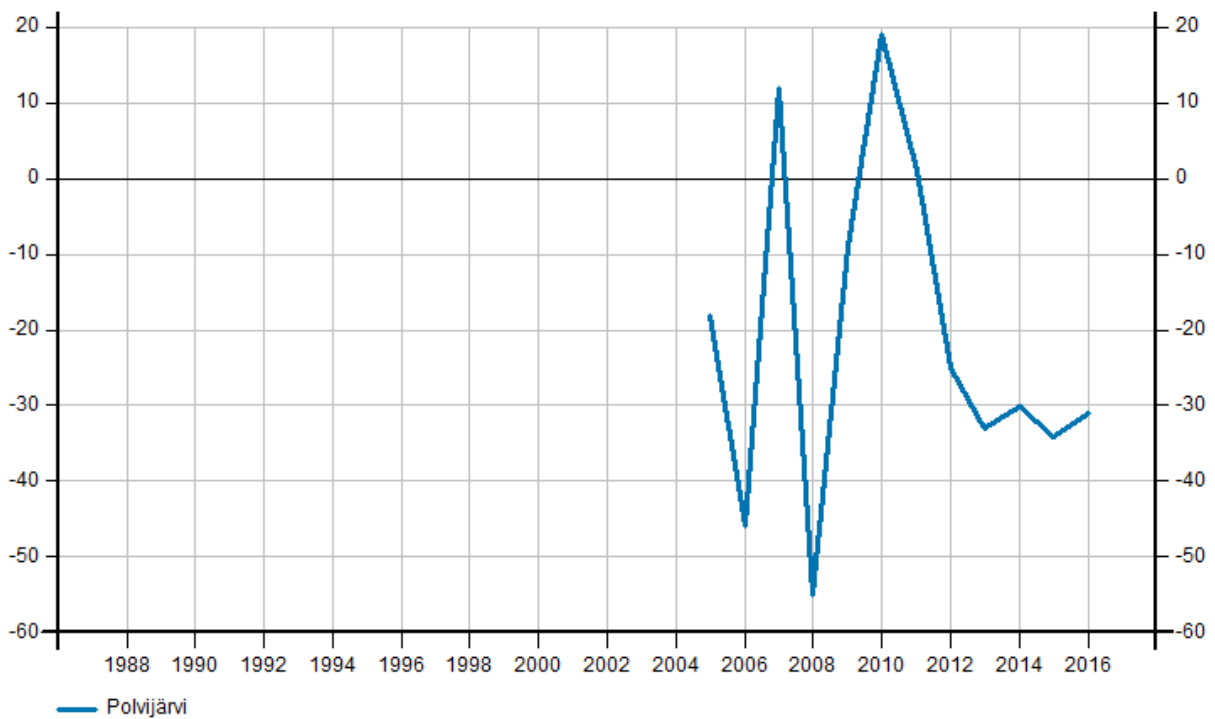
Polvijärvi on ollut vuodesta 2012 lähtien menettäjänä kun tarkastellaan kuntien välistä muuttoliikettä. Kuntaan siis muuttaa vähemmän asukkaita kuin kunnasta pois. Vuonna 2016 kunnasta muutti pois 31 asukasta enemmän kuin kuntaan muutti asukkaita. Edellisen kerran muuttovoitto on ollut positiivinen vuonna 2010, jolloin muuttovoittoa kertyi 19 asukkaan verran. Tarkastelujakson heikoin vuosi oli 2008, jolloin muuttotappio oli 55 henkilöä.

Syntyneiden enemmitys, henkilöä 1987-2017

Tilastokeskus

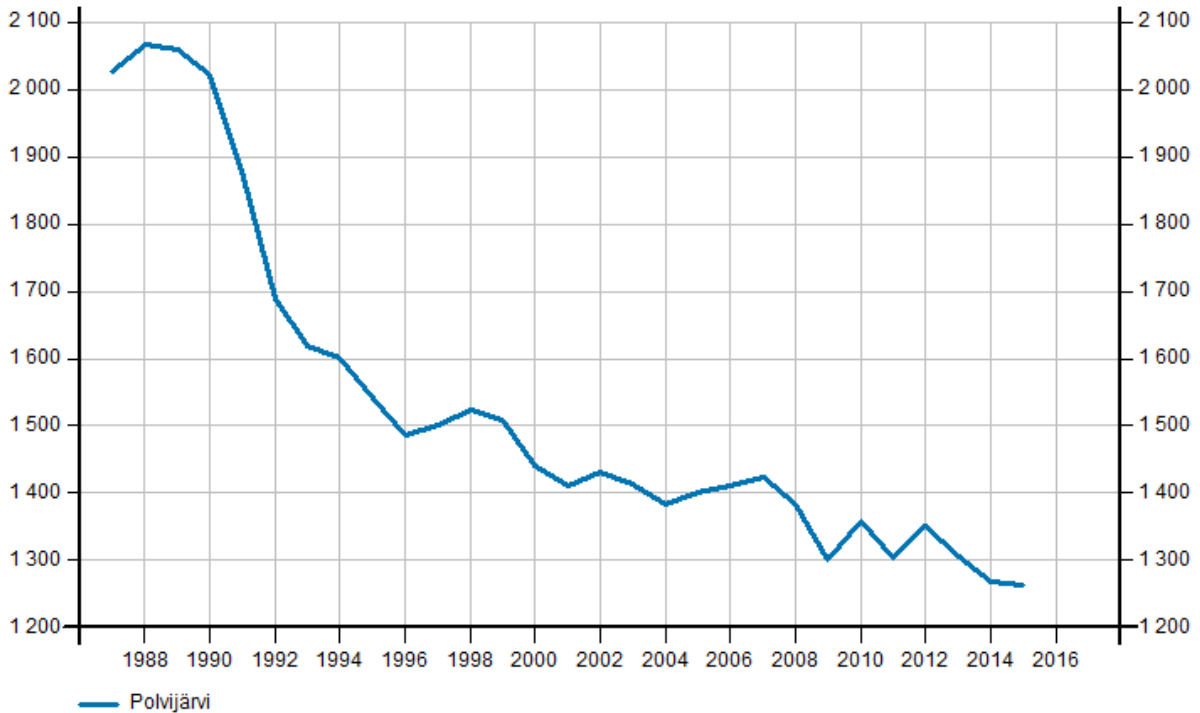
Kuntien välinen muuttovoitto/-tappio, henkilöä 1987-2017

Tilastokeskus

Kunnassa olevien työpaikkojen määrä on ollut 2000-luvulla laskusuuntainen, joskin vuosien välillä on jonkin verran vaihtelua. Vuonna 2015 alkutuotannon osuus työpaikoista oli 19,9 prosenttia, jalostuksen 27,3 prosenttia ja palveluiden 50,7 prosenttia. Asuinkunnassaan työssäkävien osuus oli 58,9 prosenttia.

Kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä 1987-2017

Tilastokeskus

Polvijärvellä työttömien osuus työvoimasta syyskuun lopussa 2018 oli 12,6 %, mikä vastaa maakunnan keskimääräistä tasoa. Vuotta aikaisemmin Polvijärven työttömyysprosentti oli 14,1 %. Vaikka työttömyys on alentunut edellisestä vuodesta, se on valtakunnallisesti katsottuna edelleen hyvin heikolla tasolla.

Pohjois-Karjalassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa 12,4 %, eli selvästi muita alueita korkeammalla. Seuraavaksi korkeimmat osuudet olivat Kaakkois-Suomessa (10,8 %), Lapissa (10,7 %) ja Keski-Suomessa (10,3 %). Alin osuus oli Pohjanmaalla (5,8 %). Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa 8,8 %, kun se vuotta aikaisemmin oli 10,5 %. Pohjois-Karjalan työttömyys oli vuotta aikaisemmin 14,5 %.

Kuntaliiton mukaan työllisyyden ja yleisen taloustilanteen paraneminen ei ole vuonna 2018 näkynyt kuntataloudessa toivotulla tavalla. Sitä vastoin verotulot ovat jääneet kunnissa huomattavasti ennakoitua pienemmiksi.

Polvijärven kunnan kehittäminen

Polvijärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2016 uuden kuntastrategian vision, arvot, strategiset tavoitteet ja teemat. Strategia on työstetty valtuustoseminaarien, henkilöstökyselyn ja kaikille avoimen kuntalaistilaisuuden tuloksien pohjalta. Kaikki kunnan työyksiköt ovat työstäneet kuntastrategian sisältöä käytännön työhön soveltuvaksi. Kuntastrategiaa on toteutettu vuoden 2017 alusta lukien ja kuntastrategian toteutumista tarkastellaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Toimintaympäristö muuttuu nopeasti, joten kuntastrategian päivittäminen on syytä käynnistää vuoden 2019 aikana.

Vuoden 2017 alusta lähtien Polvijärven sosiaali- ja terveystyöt on tuottanut Siun Sote -kuntayhtymä. Valtakunnallisen maakunta- ja sote-uudistuksen toteutumisesta ei ole vielä varmuutta. Uudistuksen viivästyminen aiheuttaa epävarmuutta kuntatalouteen ja vaikeuttaa kunnan investointien suunnittelua.

Joensuun seudun kehittämissyhtiö Josekin toiminta päättyy vuoden 2018 lopussa. Polvijärven kunta on myynyt yhtiön osakkeet Joensuun kaupungille. Jatkossa Josekin nykyisiä palveluita vastaavat palvelut ostetaan Business Joensuu Oy:ltä.

Valtuusto hyväksyi vuonna 2016 organisaatiouudistuksen, jonka avulla kunnan organisaatio pystyy toimimaan tehokkaasti ja taloudellisesti muuttuneessa toimintaympäristössä ja vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Tarvittaessa organisaatiota voidaan edelleen muuttaa ja myös vuoden 2019 talousarvio sisältää joitakin pieniä, lähinnä teknisiä tarkennuksia organisaatorakenteeseen.

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vuonna 2018 on kehitetty erityisesti kunnan viestintää ja keinoja kuntalaisten osallisuuden parantamiseen. Vuonna 2019 keskeisenä tavoitteena on kunnan vetovoiman lisääminen ja tonttimarkkinointi. Talousarviossa varaudutaan vastaamaan elinkeinoelämän tarpeisiin.

Henkilöstön rooli kuntaorganisaation merkittävimänä voimavarana on nostettu kuntastrategiassa tärkeään rooliin. Työhyvinvointi ja tuloksellisuus yhdistetään strategisissa tavoitteissa ja viedään käytännön toimintaan osallistavan johtamisen avulla. Johtamista ja koko henkilöstön osaamista kehitetään suunnitelmallisesti.

TALOUSARVIOYHDISTELMÄ, VERTAILU 2019 JA 2018

EUROA

(Sisältävät sisäiset menot ja tulot)

TALOUSARVIO 2019

	Menot	Muutos- %	Tulot	Muutos- %	Netto	Muutos- %
Tulosalueet ja rahoituserät	32 136 535	1,6	32 886 535	1,0	750 000	-17,6
Investoinnit	3 938 000	-38,1	10 000	-97,9	-3 928 000	-33,3
Lainat	300 000	0,0	2 114 977	0,2	1 814 977	0,3
Rahavarojen käyttö	0	0,0	1 363 023	-57,0	1 363 023	-57,0
Yhteensä	36 374 535	-5,0	36 374 535	-5,0	0	0

TALOUSARVIO 2018

Sisältää talousarviomuutokset

	Menot	Tulot	Netto
Tulosalueet ja rahoituserät	31 641 134	32 551 134	910 000
Investoinnit	6 365 000	475 000	-5 890 000
Lainat	300 000	2 110 000	1 810 000
Rahavarojen käyttö	0	3 170 000	3 170 000
Yhteensä	38 306 134	38 306 134	0

KESKEISIÄ TUNNUSLUKUJA 2019-2017

	Talousarvio 2019	Talousarvio 2018	Tilinpäätös 2017
Asukasluku 31.12.	(9/2018) 4341	4 429	4 415
Talousarvion loppusumma euroa (ilman poistoja)	36 374 535	38 306 134	33 123 876
Vuosikate, euroa	750 000	910 000	2 526 365
Vuosikate, euroa/asukas	173	177	572
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %: 100 x (Toimintatuotot/toimintakulut)	18,8	18,9	14,4
Vuosikate prosenttia poistoista: 100 x (Vuosikate/poistot)	51,7	66,9	205,1
Nettoinvestoinnit, euroa	3 928 000	5 890 000	1 303 727
Investointien tulo-rahoitus -%: 100 x vuosikate/(Investointimenot - rahoitusosuudet)	19,1	15,4	191,2
Verotulot, euroa	12 170 000	11 921 000	12 112 693
Valtionosuudet, euroa	14 426 000	14 295 608	14 555 215
Tuloveroprosentti	20,25	20,25	20,25
Yleinen kiinteistövero-%	0,93	0,93	0,90
Vakinaisten asuinrakennusten vero-%	0,50	0,50	0,50
Muiden asuinrakennusten vero-%	1,00	1,00	1,00
Yleishyödyllisten yhteisöjen vero-%	0,00	0,00	0,50
	Arvio v. 2019 lopussa:	Arvio v. 2018 lopussa:	
<u>Ennuste:</u>			
Kunnan lainat, euroa/31.12.	2 750 000	750 000	1 050 000
Kunnan lainat, euroa/asukas	633	169	238
Tytäryhtiöiden lainat, euroa/31.12.	540 700	790 014	1 063 482
(Niistä Polvijärven kunnan myöntämiä lainoja, euroa)	134 684	249 662	393 640
Tytäryhtiöiden lainat kunnan ulkopuolelta	406 016	540 352	669 482
Kunta+tytäryhtiöt, lainat, euroa/31.12.	3 290 700	1 540 014	2 113 482
Kunta+tytäryhtiöt, lainat, euroa/asukas	758	348	478
Kunta + tytäryhtiöt, lainat kunnan ulkopuolelta (Lainoissa ovat mukana vain pitkäaikaiset lainat.)	3 156 016	1 290 352	1 719 841

MENOT, TULOT JA NETTO TULOSALUEITTAIN, 2019-2017

EUROA

	MENOT				TULOT				NETTO			
	TA 2019	TA 2018	TP 2017	Muutos- % 2018- 2019	TA 2019	TA 2018	TP 2017	Muutos- % 2018- 2019	TA 2019	TA 2018	TP 2017	Muutos- % 2018- 2019
Rahoituserät	160 000	128 415	187 850	24,6	26 876 000	26 598 415	26 961 228	1,0	26 716 000	26 470 000	26 773 378	0,9
Vaalit	23 000	23 000	14 052	0,0	0	0	0	0,0	-23 000	-23 000	-14 052	0,0
Tilintarkastus	22 000	22 000	9 030	0,0	0	0	0	0,0	-22 000	-22 000	-9 030	0,0
Sosiaali- ja terveyspalvelut	17 066 631	16 540 000	16 405 339	3,2	20 000	0	19 374	100,0	-17 046 631	-16 540 000	-16 385 965	3,1
Yleis- ja taloushallinto*	3 804 374	3 991 316	3 424 371	-4,7	1 747 498	1 721 316	1 736 484	1,5	-2 056 876	-2 270 000	-1 687 887	-9,4
Elinkeinotoiminta	250 000	251 000	172 620	-0,4	0	1 000	406	-100,0	-250 000	-250 000	-172 214	0,0
Rakennusvalvonta	143 467	144 200	132 776	-0,5	45 200	49 200	57 193	-8,1	-98 267	-95 000	-75 584	3,4
Sivistystoimi	7 182 155	6 982 800	6 862 722	2,9	214 100	208 800	230 316	2,5	-6 968 055	-6 774 000	-6 632 406	2,9
Tekninen toimi	3 484 908	3 558 403	3 224 226	-2,1	3 983 737	3 972 403	3 954 350	0,3	498 829	414 000	730 124	20,5
Yhteensä	32 136 535	31 641 134	30 432 986	1,6	32 886 535	32 551 134	32 959 351	1,0	750 000	910 000	2 526 364	-17,6

VUOSIKATE

*Yleis- ja taloushallinnon tulosalueelle sisältyvät kaikilla toimialoilla työskentelevien palkkatuella palkattujen henkilöiden menot, myös Sün sotessa työskentelevät.

VUODEN 2019 TALOUSARVIO-RAAMIT TULOSALUEITTAIN

NETTOMENOT/-TULOT

EUROA

	Talousarvion laadinta- ohjeiden mukaiset raamit	Talousarvio- esitys	Erotus
Rahoituserät	26 586 000	26 716 000	130 000
Vaalit	-23 000	-23 000	0
Tiilitarkastus	-22 000	-22 000	0
Sosiaali - ja terveyspalvelut	-16 790 000	-17 046 631	-256 631
Yleis- ja taloushallinto	-2 110 000	-2 056 876	53 124
Eiinkeinotoiminta	-250 000	-250 000	0
Rakennusvalvonta	-100 000	-98 267	1 733
Sivistystoimi	-6 755 000	-6 968 055	-213 055
Tekninen toimi	514 000	498 829	-15 171
VUOSIKATE	1 050 000	750 000	-300 000
Käyttööm. poisotot	-1 450 000	-1 450 000	0
Poistoeron tuloutus	<u>400 000</u>	<u>400 000</u>	<u>0</u>
Yli-/alijäämä	0	-300 000	-300 000

*) "+" tarkoittaa raamiin verrattuna enemmän nettotuloja tai vähemmän nettomenoja
 "- " tarkoittaa raamiin verrattuna enemmän nettomenoja tai vähemmän nettotuloja

TULOSLASKELMA

EUROA

	TALOUSARVIO 2019		TALOUSARVIO 2018	
			Sis. valtuuston päätt. tarkistukset	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 701 732		2 689 840	
Maksutuotot	313 788		338 788	
Tuet ja avustukset	284 705		234 165	
Muut toimintatuotot	2 731 310	6 031 535	2 711 733	5 974 526
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-7 848 760		-7 781 294	
Palvelujen ostot	-20 018 777		-19 538 049	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 857 833		-1 913 198	
Avustukset	-1 058 630		-1 084 934	
Muut toimintakulut	-1 263 535	-32 047 535	-1 263 659	-31 581 134
TOIMINTAKATE		-26 016 000		-25 606 608
Verotulot				
Kunnallisvero	9 950 000		9 755 000	
Kiinteistövero	900 000		911 000	
Yhteisövero	1 320 000	12 170 000	1 255 000	11 921 000
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 810 000		9 835 564	
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	4 970 000		4 893 044	
Järjestelmämuutoksen tasaus	0		0	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-354 000	14 426 000	-333 000	14 395 608
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	25 000		25 000	
Muut rahoitustuotot	235 000		235 000	
Korkokulut	-60 000		-30 000	
Muut rahoituskulut	-30 000	170 000	-30 000	200 000
VUOSIKATE		750 000		910 000
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 450 000		-1 360 000	
Arvonalentumiset	0	-1 450 000	0	-1 360 000
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot		0		0
Satunnaiset kulut		0		0
TILIKAUDEN TULOS		-700 000		-450 000
Poistoeron tuloutus		400 000		450 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-300 000		0

RAHOITUSSUUNNITELMA EUROA

	TALOUSARVIO 2019		TALOUSARVIO 2018	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	<u>750 000</u>		<u>910 000</u>	
Satunnaiset erät	<u>0</u>		<u>0</u>	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>0</u>	750 000	<u>0</u>	910 000
Investointien rahavirta				
Investointimenot	<u>-3 938 000</u>		<u>-6 365 000</u>	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	<u>0</u>		<u>465 000</u>	
Pysyv. vastaavien myyntitulot	<u>10 000</u>	-3 928 000	<u>10 000</u>	-5 890 000
Toiminnan ja investointien rahavirta		<u>-3 178 000</u>		<u>-4 980 000</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	<u>0</u>		<u>0</u>	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>114 977</u>	114 977	<u>110 000</u>	110 000
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	<u>2 000 000</u>		<u>2 000 000</u>	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	<u>-300 000</u>		<u>-300 000</u>	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>0</u>	1 700 000	<u>0</u>	1 700 000
Oman pääoman muutokset		<u>1 814 977</u>		<u>1 810 000</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS		<u>-1 363 023</u>		<u>-3 170 000</u>
Rahavarat 1.1.		4 226 153		7 396 153
Rahavarat 31.12.	Talousarvion mukaan	2 863 130	Talousarvion mukaan	4 226 153

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2019-2021

EUROA

	TALOUSARVIO 2019	TALOUSSUUNNITELMA 2020	TALOUSSUUNNITELMA 2021
Toimintatuotot			
Myyntituotot	2 701 732	2 750 000	2 800 000
Maksutuotot	313 788	400 000	400 000
Tuet ja avustukset	284 705	300 000	300 000
Muut toimintatuotot	2 731 310	2 750 000	2 750 000
	6 031 535	6 200 000	6 250 000
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-7 848 760	-7 900 000	-7 900 000
Palvelujen ostot	-20 018 777	-20 400 000	-20 800 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-1 857 833	-1 900 000	-1 900 000
Avustukset	-1 058 630	-1 100 000	-1 100 000
Muut toimintakulut	-1 263 535	-1 300 000	-1 350 000
	-32 047 535	-32 600 000	-33 050 000
TOIMINTAKATE	-26 016 000	-26 400 000	-26 800 000
Verotulot			
Kunnallisvero	9 950 000	10 080 000	10 400 000
Kiinteistövero	900 000	950 000	950 000
Yhteisövero	1 320 000	1 400 000	1 400 000
	12 170 000	12 430 000	12 750 000
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 810 000	9 960 000	10 080 000
Verotuloihin perustuva valtionos.tasaus	4 970 000	5 050 000	5 100 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-354 000	-354 000	-354 000
	14 426 000	14 656 000	14 826 000
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	25 000	50 000	50 000
Muut rahoitustuotot	235 000	235 000	235 000
Korkokulut	-60 000	-90 000	-120 000
Muut rahoituskulut	-30 000	-30 000	-30 000
	170 000	165 000	135 000
VUOSIKATE	750 000	851 000	911 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 450 000	-1 600 000	-1 700 000
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-700 000	-749 000	-789 000
Poistoeron tuloutus	400 000	350 000	200 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-300 000	-399 000	-589 000

POLVIJÄRVEN KUNTA

VUODEN 2019 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2019-2021 TALOUSSUUNNITELMA

TALOUSARVION PAINOTUKSET JA MUUTOKSET

1. Realistinen ja kehittämishenkinen, mutta lievästi alijäämäinen

Toteuttaa Polvijärven kuntastrategiaa
 Turvaa kuntalaisten peruspalvelut
 On toteuttamiskelpoinen
 Pohjautuu elokuussa annettuihin talousraameihin
 Sote-maksuosuuksien kasvu 700.000 euroa, noin 450.000 euroa enemmän kuin raamissa ennakoitiin

Tilikauden tulos -700.000 euroa
 Poistoeroja, eli investointivaroja tuloutetaan 400.000 euroa
 Tilikauden alijäämä 300.000 euroa

2. Kuntastrategian mukaiset painopisteet 2019

Vastuullinen ja osallistuva kuntalainen
 Digitalisaation kehittäminen
 Tasapainoinen talous

3. Siun soten menot kasvavat

Talousarvioraamissa ennakoitiin 250.000 euron kasvua
 Maksuosuuksien kasvu on 715.861 euroa
 Osa kasvusta voidaan kattaa soten eläkemaksuilla, jotka pienenevät vuoden 2018 talousarvioon nähden
 Soten menojen kokonaiskasvuksi muodostuu 526.631 euroa, eli 3,2
 Siun soten menot ovat 52 % käyttömenoista ja 45 % koko talousarviosta

4. Varhaiskasvatuksen panostetaan

Kirkonkylälle Päiväkoti Peukaloiseen tulee uusi lapsiryhmä.
 Edellyttää uuden henkilökunnan rekrytointia, samalla vastataan uuden varhaiskasvatuslain vaatimukseen.
 Kirkonkylän esikouluryhmä sekä aamu- ja iltapäivätoiminta sijoittuvat vapaa-aikatalolle peruskorjattaviin tiloihin.
 Edellä mainitut toimet aiheuttavat pääosin sivistystoimen raamin ylittymisen noin 213.000 eurolla.

5. Talousarvion prosentit

Samat kuin vuonna 2018:

Tuloveroprosentti 20,25 (Pohjois-Karjalan matalin)
 Yleinen kiinteistövero-% 0,93
 Vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero-% 0,50
 Muiden asuinrakennusten kiinteistövero-% 1,00
 Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero-% 0,00

Vuoden 2018 talousarvioon verrattuna:

Käyttötulot (toimintatuotot, verotulot ja valtionos. yht.) + 1,0 %, + 336.401 euroa
 Käyttömenot (toimintakulut) + 1,5 %, + 446.401 euroa

Verotulot + 2,1 % (249.000 euroa)
 Valtionosuudet + 0,2 % (30.392 euroa)

Sosiaali- ja terveyspalvelut + 3,2 % (526.631 euroa)
Siun soten maksuosuus + 4,5 % (+ 715.861 euroa)

Eläkevakuutusmaksut, pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto ja työterveyshuolto yhteensä – 27,9 % (- 189.230 euroa).
 Vähennys johtuu vuoden 2018 talousarviossa olevista toteutuvia menoja suuremmista määrärahavaroista.

6. Henkilöstö

Henkilöstökulut + 0,9 % (67.466 euroa)
 Palkat virka- ja työehtosopimusten mukaisesti, sivukuluihin varattuja määrärahoja on voitu pienentää vuoteen 2018 verrattuna
 Henkilökohtaisten lisien kriteerit käydään läpi
 Esimiestyön kehittäminen, osaamisen suunnitelmallinen kehittäminen, koulutusmyönteisyys

7. Investoinnit 2019 – 2021

<u>Suurimmat:</u> (euroa)	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Vapaa-aikatalon kalustohankinnat	220.000		
Vapaa-aikatalon peruskorjaus, loppuosa	400.000		
Vesitornin saneeraus	470.000		
Kaukolämpölaitoksen kattilan uusim.	1.400.000		
Lavalampi-Räisky –vesijohtolinja	400.000	1.000.000	
Välitien peruskorjaus			910.000
Investoinnit yhteensä	3.938.000	1.673.000	1.483.000
Vuosipoistoja lisäävä vaikutus	104.000	42.000	35.000
Uutta lainaa otetaan enintään	2.000.000	1.500.000	1.300.000

8. Työllisyyden hoitoon panostetaan

Tekninen työpaja
 Kädentaitopaja
 Ohjaamo kaiken ikäisille
 Työmarkkinatuen kuntaosuuden menojen väheneminen
 Työllisyyskoordinaattori

9. Kunta- ja tonttimarkkinointi

Suunnitelmallisuus
 Kotisivut
 Sosiaalinen media
 Sähköinen asiointi
 Viestintä

10. Vetävä Polvijärvi -hanke

Hanke jatkuu vielä vuoden 2019 ajan
 Painopiste kylien kohteilla, mutta myös kirkonkylän kohteita mukana

POLVIJÄRVEN KUNTAKONSERNIN TAVOITTEET

Polvijärven kuntakonserniin kuuluvat Polvijärven kunnan lisäksi kunnan 100 %:sti omistamat tytäryhtiöt Polvijärven yrityspalvelu Oy ja Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot. Polvijärven kuntakonserniin kuuluvat lisäksi kuntayhtymät kunnan omistusosuuksien mukaisesti.

Kuntayhtymät hoitavat kunnan tehtäviä toimialansa mukaisesti. Kunnan päätösvalta kuntayhtymässä määräytyy perussopimuksen mukaisesti. Kunnan tavoitteena on yhteistyössä muiden jäsenkuntien kanssa toimia kuntayhtymän tavoitteiden ja omistajaohjauksen mukaisesti.

Polvijärven kunnan tytäryhtiöt hoitavat elinkeinotoimeen ja asuntotoimeen liittyviä tehtäviä. Polvijärven tytäryhtiöt toteuttavat osaltaan Polvijärven kunnan kuntastrategiaa ja toiminta-ajatusta sekä valtuuston asettamia tavoitteita ja päämääriä.

Tytäryhtiöiden toimintaa ohjaa valtuuston hyväksymä konserniohje.

Polvijärven kunnan ja Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen tavoitteena on osoittaa vuokralaisille tarkoituksenmukaisia ja kohtuuhintaisia asuntoja.

Polvijärven yrityspalvelu Oy edistää elinkeinoasioita yhteistyössä kunnan kanssa.

Polvijärven kunnan ja sen tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan yhteistyössä. Tytäryhtiöillä ei ole omaa palkattua henkilöstöä. Tehtävät hoidetaan kunnan henkilöstön toimesta oman toimen ohella.

Polvijärven kunnan ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastus kilpailutetaan yhteistyössä. Tytäryhtiöihin on valittu tilintarkastajaksi kunnan JHTT-tilintarkastaja.

POLVIJÄRVEN KUNNAN KUNTASTRATEGIA

POLVIJÄRVEN KUNTASTRATEGIA

POLVIJÄRVEN KUNNAN VISIO

Millaiseen tulevaisuuteen haluamme strategian avulla päästä?

Polvijärven kunnan visiona on Polvijärvi - 5000 visionääriä. Visionääri on henkilö, jolla on kykyä katsoa asioita laajemmin ja pidemmälle. Visiossamme 5000 visionääriä merkitsee sitä, että haluamme kehittää toimintaamme yhdessä osallistaen kuntalaisia, kesäasukkaita ja Polvijärven kunnan työntekijöitä sekä yhteistyökumppaneita yhteisen tulevaisuuden rakentamiseen. Visiomme kertoo siitä, että haluamme katsoa eteenpäin, tehdä yhteistyötä ja parantaa kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.

POLVIJÄRVEN KUNNAN ARVOT

Luottamus merkitsee kunnan toiminnassa sitä, että toimimme suhteessa kuntalaisiin, yhteistyökumppaneihin ja henkilöstöön siten, että päätökset toimeenpannaan ja sopimukset pidetään. Luottamus perustuu rehellisyyteen.

Oikeudenmukaisuus toiminnassamme tarkoittaa sitä, että palveluita tarjotaan kaikille yhdenmukaisilla kriteereillä. Päätöksentekoprosessissa kohdellaan kaikkia kuntalaisia tasavertaisesti

Avoimuus Polvijärven kunnan arvona tarkoittaa avointa vuorovaikutusta kuntalaisten, yhteistyökumppaneiden ja henkilöstön välillä. Viestimme päätöksenteosta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Tulevaisuussuuntautuneisuus merkitsee kunnan toiminnassa eteenpäin katsomista ja uudistumishalua. Suhtaudumme myönteisesti tulevaisuuden kunnan rakentamiseen ja toteutamme kunnan toiminnan kannalta parhaat ratkaisut hyvässä vuorovaikutuksessa. Kehitämme toimintaamme jatkuvasti.

POLVIJÄRVEN KUNNAN STRATEGISET TAVOITTEET

Polvijärven kunnan strategiset tavoitteet ovat elinvoiman, hyvinvoinnin ja palveluiden sekä henkilöstön ja johtamisen vahvistamisessa.

Polvijärvellä **kannattavat ja hyvinvoivat yritykset** nähdään yhtenä tärkeimmistä elinvoimatekijöistä. Hyvinvoivat ja kannattavat yritykset pystyvät tarjoamaan myös työtä ja toimeentuloa kuntalaisille. Elinvoimatekijöistä verkostojen vahvistaminen luo pohjaa eri toimijoiden väliselle yhteistyölle ja lisää mahdollisuuksia järjestää palveluita, toimintaa ja tapahtumia yhteisin resurssein. Huljakka asuminen eli elinympäristön väljyys ja luonnonläheisyys on Polvijärvellä vahva vetovoimatekijä, jonka kautta voimme houkuttaa kuntaan lisää asukkaita.

Hyvinvoinnin ja palvelujen osalta tavoittelemme vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta. Pidämme omaehtoisen hyvinvoinnin edistämistä tärkeänä tavoitteena kuntalaisten arjessa. Turvallista ja viihtyisää elinympäristöä haluamme ylläpitää ja rakentaa kaikkia kuntalaisia, kesäasukkaita ja kunnassa vierailijoita palvelevaksi.

Henkilöstön ja johtamisen tavoitteet kohdistuvat osaavan ja sitoutuneen henkilöstön vahvistamiseen, johdonmukaisen ja yhdenvertaisen henkilöstöpolitiikan rakentamiseen ja osallistavan johtamisen hyödyntämiseen.

POLVIJÄRVEN KUNTASTRATEGIAN LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Strategisten tavoitteiden toteuttamisessa huomioidaan kaikille yhteiset teemat. Huomioimme toiminnassamme organisaation uudistumistavoitteen ja toimimme yhteistyössä. Kehitämme kunnan kannalta parhaita ratkaisuja digitalisaation hyödyntämiseksi toiminnassamme ja palveluissamme. Etsimme keinoja kuntalaisten vastuullisuuden vahvistamiseksi ja kutsumme kuntalaisia mukaan tilaisuuksiin, tapahtumiin ja päätöksentekoon. Samalla haluamme huolehtia talouden tasapainosta, ekologisesta ajattelusta ja edistämme viestinnässämme myönteistä Polvijärvi-kuvaa.

Jokaiselle talousarviovuodelle valitaan kolme yhteistä teemaa. Vuonna 2017 painotimme uudistuvan ja yhteistyöhakuisen organisaation, digitalisaation ja tasapainoisen talouden teemoja. Organisaatiouudistus toteutettiin, kunnan talous on toistaiseksi tasapainossa ja digitalisaatiota on edistetty suunnitelmallisesti.

Vuonna 2018 strategian keskeisimmät teemat olivat vastuullinen ja osallistuva kuntalainen, myönteinen Polvijärvi-kuva sekä digitalisaation edelleen edistäminen. Kuntalaisten kuulemis- ja osallistumistilaisuuksia on järjestetty useita. Myönteistä Polvijärvi-kuva on edistetty peruskorjaamalla kunnan kiinteistöjä, toteuttamalla kylien viihtyisyyttä lisääviä kohteita, aktiivisella viestinnällä ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia lisäämällä. Digitalisaatiota on viety järjestelmällisesti eteenpäin.

Vuoden 2019 keskeisiksi teemoiksi on valittu:

Vastuullinen ja osallistuva kuntalainen, joka tarkoittaa vuonna 2018 myönteisesti alkaneen, aktiiviseen tiedottamiseen ja kuntamarkkinointiin pohjautuvan kuntalaisaktiivisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edelleen kehittämistä. Teema edistää myönteistä Polvijärvi-kuva.

Digitalisaation kehittäminen, joka tarkoittaa kunnan oman henkilöstön tietoteknisten valmiuksien ylläpitämistä ja kouluttamista ja kuntalaisille tarjottavien sähköisten palvelujen kehittämistä.

Tasapainoinen talous, jonka säilyttäminen vaatii suurista investoinneista johtuen malttia ja taloudellisten resurssien kohdentamista järkevällä tavalla siten, että kunnalla on mahdollisuus huolehtia myös tarvittavasta kehittämistoiminnasta.

KUNTASTRATEGIAKEHIKKO

STRATEGISET TAVOITTEET	Miten toimimme tavoitteeseen pääsemiseksi?	Tavoitteeseen pääsyä mitataan seuraavilla mittareilla
Kannattavat ja hyvinvoivat yritykset	<ul style="list-style-type: none"> • Parannamme yritysten toimintaedellytyksiä tarjoamalla kilpailukykyiseen hintaan toimitiloja ja tontteja. • Pidämme huolta infrasta. • Teemme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja tiedotamme palveluista siten, että alueen yrityksillä on tieto kaikista käytössä olevista palveluista. • Laadimme kuntaan hankintaohjelman, joka mahdollistaa yhteistyön paikallisten yritysten kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestämme yrityksille info- ja koulutustilaisuuksia ainakin 1krt/vuosi. • Osallistumme kuntana eri elinkeinotoimijoiden järjestämiin tilaisuuksiin ainakin 2krt/vuosi. • Seuraamme työttömyyden kehitystä sekä kuntouttavan työtoiminnan vaikuttavuutta. • Hankintaohjelman laatiminen ja käyttöönotto • Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrän seuranta.
Verkostojen vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Teemme yhteistyötä kuntien, ELY-keskuksen, yritysten, yhdistysten sekä muiden kumppaneiden kanssa. • Kehitämme uusia keinoja kuntalaisten päätöksentekoon ja yhteiseen toimintaan osallistamiseksi. • Kehitämme kunnan viestintää entistä monikanavaisemmaksi ja vuorovaikutteisemmaksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Siun sote- ja osallisuusneuvottelukunta kokoontuvat säännöllisesti.
Huljakkaa asumista	<ul style="list-style-type: none"> • Nostamme luontoarvoja ja muita kunnan positiivisia puolia esille. • Kunnan omat tontit ovat väljiä ja hyvällä paikalla. • Laadimme kunnan tarjolla olevista tonteista yhtenäisen markkinointimateriaalin 	<ul style="list-style-type: none"> • Seuraamme myytyjen tonttien määrää ja asukasluvun ja väestörakenteen kehitystä
Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Tarkastelemme toimintaamme kriittisesti asiakastarpeesta lähtien ja tehostamme prosesseja. • Pyrimme toiminnassamme hyvään ja joustavaan asiakaspalveluun. • Toteutamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä kaikilla toimialoilla • Tarjoamme kilpailukykyiseen hintaan kuntalaisille kunnallisteknisiä palveluita ja vuokra-asuntoja. • Huolehdimme tasapainoisesta taloudesta ja kustannustehokkuudesta kaikilla kuntaorganisaation palvelualueilla 	<ul style="list-style-type: none"> • Seuraamme talousarvion toteutumista säännöllisesti. • Mittaamme eri palveluiden käyttäjien tyytyväisyyttä säännöllisesti. • Seuraamme laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteiden toteutumista.
Omaehtoisen hyvinvoinnin edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjoamme kuntalaisille mahdollisuuksia liikkua luonnossa merkityillä reiteillä, ulkoilualueilla ja sisäliikuntatiloissa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seuraamme liikuntastrategian tavoitteiden toteutumista • Toteutamme hankkeen, jossa kohennamme virkistyskohteita ja luontoliikuntareittejä yhdessä kylätoimijoiden ja yhdistysten kanssa.

STRATEGISET TAVOITTEET	Miten toimimme tavoitteeseen pääsemiseksi?	Tavoitteeseen pääsyä mitataan seuraavilla mittareilla
	<ul style="list-style-type: none"> • Vaikutamme yhteistyötahoihimme siten, että kunnassa on hyvät harrastusmahdollisuudet. • Tarjoamme maksuttomia tiloja yhdistyksille ja seuroille kokoontumiseen. • Tarjoamme kaikille kuntalaisille maksuttomia liikuntatiloja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seuraamme maksuttoman kuntosalin käyttäjämäärän kehitystä.
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	<ul style="list-style-type: none"> • Huolehdimme yhdessä yhteistyökumppaneidemme kanssa siitä, että kunnan alueella varaudutaan uhkiin ja riskeihin ja toimitaan riittävän nopeasti turvallisuuden säilyttämiseksi • Parannamme kirkonkylän liikenneturvallisuutta • Panostamme viihtyisään ja siistiin ympäristöön erityisesti Polvijärven kirkonkylän keskeisillä alueilla 	<ul style="list-style-type: none"> • Polvijärven valmiussuunnitelman päivittäminen vuoden 2019 loppuun mennessä
Osaava ja sitoutunut henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> • Tuemme henkilöstön osaamisen kehittämistä ja kannustamme myös omaehtoiseen osaamisen kehittämiseen. • Kehitämme esimiestyötä. • Jatkamme työviremallin jalkauttamista. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pidämme kehityskeskustelut vähintään 1krt/vuosi. • Kehityskeskusteluiden yhteydessä päivitämme tarvittaessa tehtäväkuvan sekä osaamisen kehittämisen tarpeet. • Seuraamme koulutussuunnitelman toteutumista vuosittain. • Henkilöstötilinpäätöksen avulla seuraamme henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja, mm. sairauspoissaoloja ja koulutukseen osallistumista.
Johdonmukainen ja yhdenvertainen henkilöstöpolitiikka	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnassa toteutettava henkilöstöpolitiikka on kaikilla toimialoilla yhdenmukaista • Kehitämme kuntaa ja kuntakuvaa siten, että henkilöstö voi olla ylpeä työnantajastaan. • Laadimme yhdessä henkilöstön kanssa työyhteisön pelisäännöt, joita noudatetaan kaikissa työyksiköissä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seuraamme henkilöstön työhyvinvointia.
Osallistava johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Otamme henkilöstön mukaan kunnan toimintaan ja päätöksentekoon. • Kannustamme henkilöstöä tuomaan esille uusia ideoita ja kehittämisajatuksia oman työn ja koko kunnan toiminnan edistämiseksi. • Kannustamme henkilöstöä antamaan esimiehille palautetta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstökyselyt

POLVIJÄRVEN KUNNAN ASUKASLUKU

Asukasluvun kehitys viime vuosina:

31.12.2015	4.558		
31.12.2016	4.513	- 45	- 1,0 %
31.12.2017	4.415	- 98	- 2,2 %
30.9.2018 (ennakkotieto)	4.341	- 74	- 1,7 %

Polvijärven kunnan asukasluvun kehitys ei ole ollut toivottavaa, mutta vähentyminen on kuitenkin ollut hitaampaa kuin monessa muussa Pohjois-Karjalan kunnassa. Esimerkiksi vertailukunnissa Juuassa ja Ilomantissa asukasluku on alkuvuonna 2018 laskenut nopeammin kuin Polvijärvellä.

TYÖTTÖMYYSASTE

Työttömyysasteen kehitys viime vuosina:

%	<u>Polvijärvi</u>	<u>Pohjois-Karjala</u>	<u>Koko maa</u>
Joulukuu 2015	18,4	18,3	14,4
Joulukuu 2016	18,5	18,0	13,6
Joulukuu 2017	14,4	16,1	11,2
Joulukuu 2018	12,6	12,4	8,8

Työttömyysastetta laskettaessa otetaan huomioon vain työikäiset henkilöt, ei kunnan koko asukaslukua.

Kunnan rakentamishankkeet ja elinkeinotoiminnan hyvä vire ovat auttaneet työttömyysasteen myönteisessä kehityksessä. Kunta on panostanut työllisyyden hoitoon mahdollistamalla kullekin työnhakijalle soveltuvan polun. Kuntouttava työtoiminta, työpajat, palkkatukityöllistäminen ja muut aktivointitoimet ovat auttaneet työllisyyden kehittymisessä.

Toimintaa ohjaa työllisyyskoordinaattori yhdessä työpajojen henkilöstön ja asunto- ja työllisyyssihteerin kanssa. Työttömyyden alentumisesta johtuvien muiden positiivisten vaikutusten lisäksi työttömyydestä kunnalle aiheutuneet menot ovat pienentyneet.

HENKILÖSTÖ

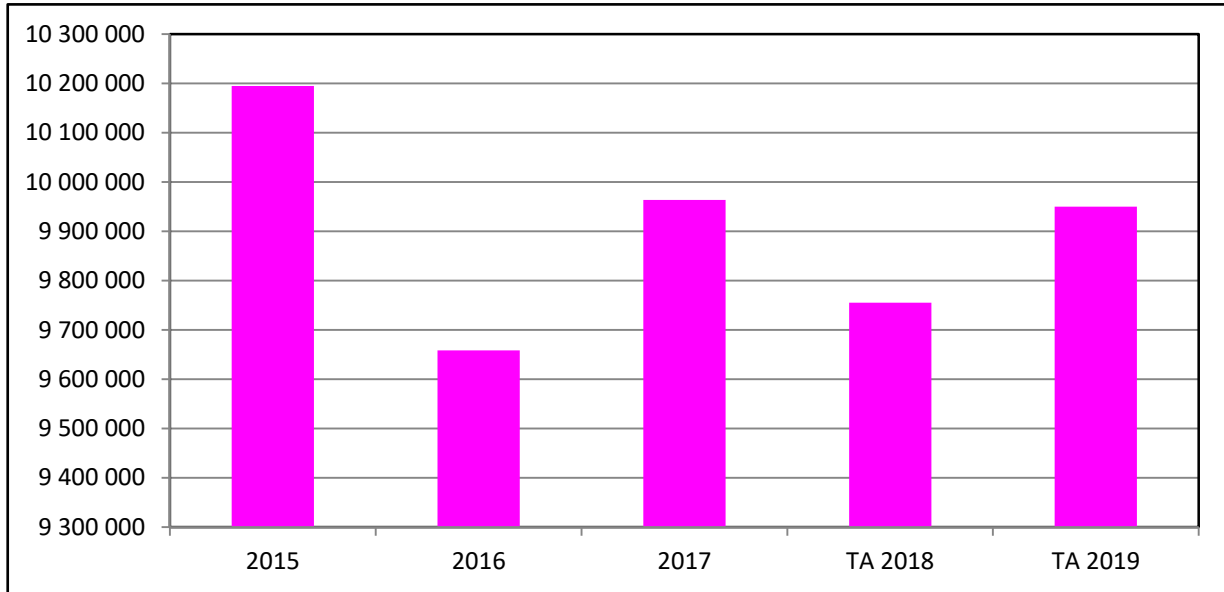
Kunnan henkilöstö koostuu tällä hetkellä yleis- ja taloushallinnon, sivistystoimen ja teknisen toimen henkilöstöstä. Sote-henkilöstö siirtyi vuoden 2017 alusta lukien Siun soten palvelukseen. Henkilöstömäärä väheni tuolloin noin puoleen ja on tällä hetkellä noin 140.

Kunnan vakinaisesta henkilöstöstä 76 % on naisia ja 24 % miehiä. Henkilöstön keski-ikä on pitkään ollut noin 50 vuotta. Tällä hetkellä se on 49,79 vuotta kun se vuonna 2017 oli 50,07 vuotta.

Kuntastrategian mukaan kunnan tavoitteena on mm. osaava ja sitoutunut henkilöstö, johdonmukainen ja yhdenvertainen henkilöstöpolitiikka ja osallistava johtaminen. Tavoitetta edistetään vuonna 2019 kehittämällä suunnitelmallisesti esimiestyötä ja henkilöstön osaamista mm. koulutussuunnitelman avulla.

KESKEISET TULOT**Kunnallisvero**

2015	2016	2017	TA 2018	TA 2019
10 194 656	9 658 678	9 963 256	9 755 000	9 950 000

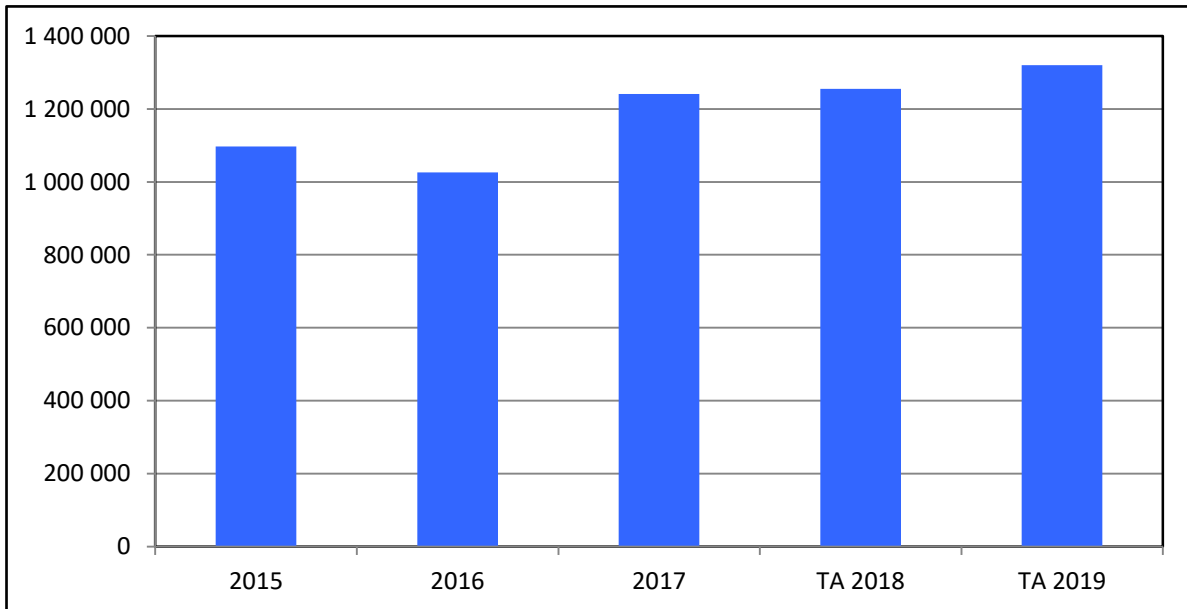
Tuloveroprosentti oli vuonna 2015 19,50 ja vuodesta 2016 lähtien 20,25.

Kunnallisveroja kertyy vuonna 2018 noin 9.175.000 euroa, eli 580.000 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Koko maassa on ennakonpidätykset tehty vuonna 2017 liian korkeina, mistä johtuen veronmaksajille maksetaan vuonna 2018 poikkeuksellisen suuri määrä veronpalautuksia.

Vuoden 2019 kunnallisveroarvio on rohkea, koska siinä on kasvua vuonna 2018 toteutuvaan summaan noin 775.000 euroa, joka tuloveroprosenttiin suhteutettuna vastaa 1,5 % -yksikköä. Yhden tuloveroprosentin tuotto on noin 500.000 euroa. Kunnallisveroarvio perustuu Suomen Kuntaliiton ennusteeseen, jonka mukaan yleinen talouskasvu ja palkankorotukset kääntävät verotulot kasvuun vuonna 2019.

Yhteisövero

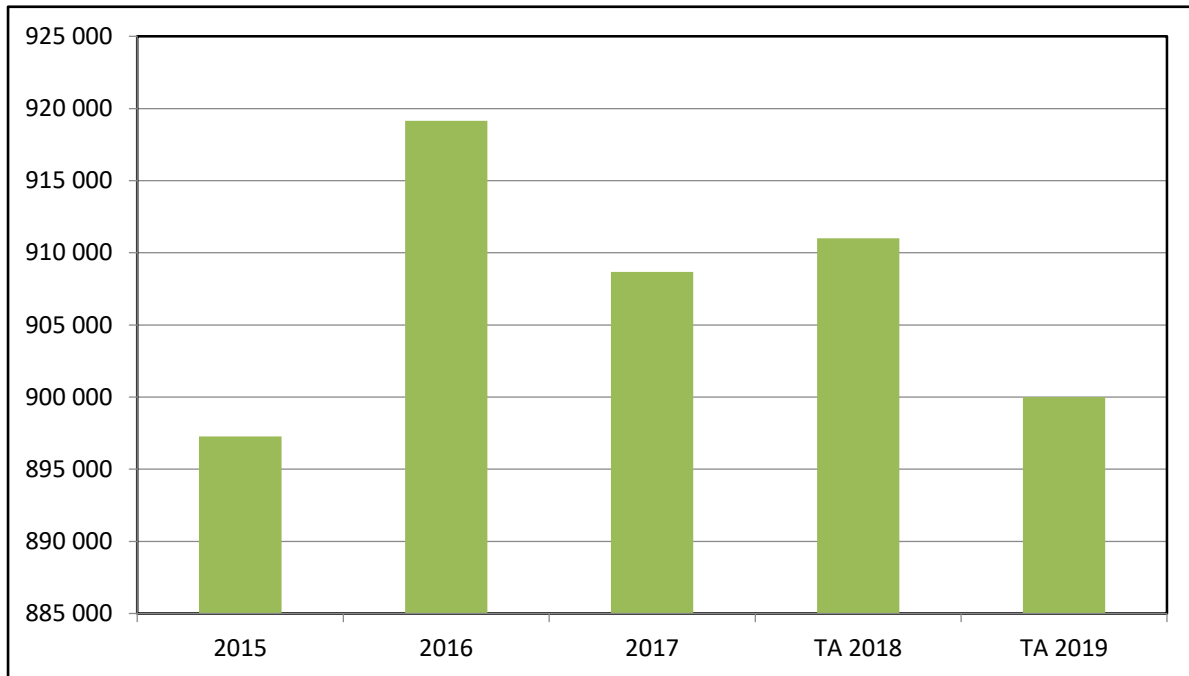
2015	2016	2017	TA 2018	TA 2019
1 096 699	1 026 060	1 240 763	1 255 000	1 320 000

Kunnalle tilitettävät yhteisöverot kertyvät ao. kunnassa toimivien yhteisöjen maksamista pääomaverosta. Useassa kunnassa toimivan yhteisön maksamat pääomaverot jaetaan kuntien kesken henkilöstömäärän suhteessa. Pääomaverosta valtio käyttää noin 70 % ja kunnille tilitetään noin 30 %.

Kiinteistövero

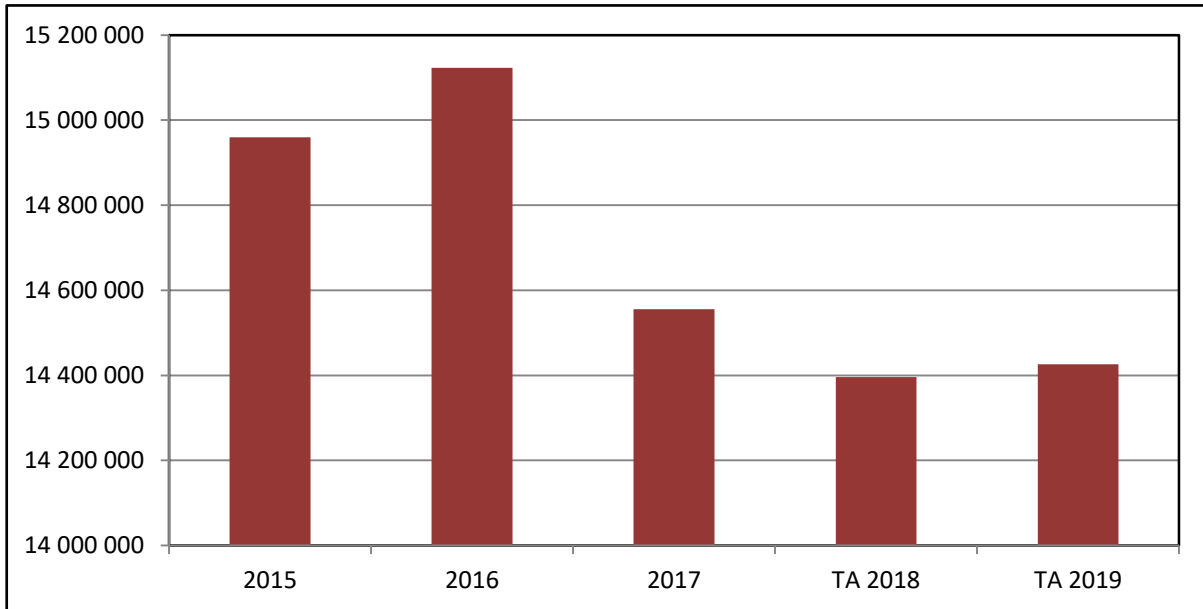
2015	2016	2017	TA 2018	TA 2019
897 267	919 158	908 672	911 000	900 000

Kiinteistöveroprosentit ovat vuonna 2019 samat kuin vuonna 2018. Yleishyödylliset yhteisöt on vapautettu kiinteistöverosta.

Valtionosuudet

2015	2016	2017	TA 2018	TA 2019
14 959 933	15 123 166	14 555 215	14 395 608	14 426 000

Valtionosuudet ovat vuonna 2019 suunnilleen vuoden 2018 tasolla. Joissakin kunnissa valtionosuuksissa tapahtuu suuriakin pudotuksia. Valtionosuusarvio on tehty viimeisten ennakkotietojen pohjalta. Valtionosuuspäätökset saadaan alkuvuodesta. Aiempina vuosina ennakoarvio on pitänyt varsin hyvin paikkansa.

RAHOITUSERÄT	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	187.850	128.415	160.000	24,6
Tulot	26.961.228	26.598.415	26.876.000	1,0
<u>Nettotulot</u>	26.773.378	26.470.000	26.716.000	0,9

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja ja valtionosuuksia on selvitetty edellä.

Kunnan lainat ja korot

Talousarviokirjan lopussa on yhdistelmä kunnalla tällä hetkellä olevista lainoista ja niiden koroista. Polvijärven kunnalla on tällä hetkellä kaksi lainaa, joiden jäljellä olevat pääomat ovat vuoden 2018 lopussa 750.000 euroa.

Vuoden 2018 talousarvioon on merkitty, että uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan enintään 2.000.000 euroa. Uutta lainaa ei kuitenkaan tulla nostamaan yhtään, sillä kunta sai vapaa-aikatalon ja paloaseman peruskorjauksiin budjetoimatonta valtionavustusta yhteensä 970.000 euroa ja kaikki investoinnit eivät tule toteutumaan talousarvion mukaisina. Lisäksi kunnan kassavarat mahdollistavat investointien toteuttamista ilman lainanottoa. Uutta lainaa on nostettu viimeksi vuosina 2010 ja 2011, molempina vuosina 1.500.000 euroa.

Vuoden 2019 talousarvioon on merkitty uuden pitkäaikaisen lainan ottamista enintään 2.000.000 euroa. Lainaa tullaan nostamaan rakentamishankkeiden edistymisen mukaan. Korkokulujen on ennakoitu olevan 60.000 euroa. Korkokulujen osalta on arvioitu, että uutta lainaa tarvitaan nostaa loppuvuodesta 2019.

Perustelujen alkuosassa olevasta taulukosta ilmenevät kunnan ja tytäryhtiöiden lainatiedot vuosilta 2017 - 2019. Kunnan ja tytäryhtiöiden yhteenlaskettu lainamäärä kunnan ulkopuolelta oli vuoden 2017 lopussa noin 1,7 miljoonaa euroa.

Osingot ja osuudet

Kunta saa Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:ltä ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:tä osinkoja noin 235.000 euroa vuodessa.

VAALIT	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	14.052	23.000	23.000	0
Tulot	0	0	0	0
Nettomenot	-14.052	-23.000	-23.000	0

Vuonna 2019 järjestetään eduskuntavaalit, europarlamenttivaalit ja mahdolliset maakuntavaalit.

TILINTARKASTUS	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	9.030	22.000	22.000	0
Tulot	0	0	0	0
Nettomenot	-9.030	-22.000	-22.000	0

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain, kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet ovat toteutuneet.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	16.405.339	16.540.000	17.066.631	3,2
Tulot	19.374	0	20.000	100
Nettomenot	-16.385.965	-16.540.000	-17.046.631	3,1

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulosalue sisältää Siun soten maksuosuudet ja Kevalle maksettavat eläkevakuutusmaksut Polvijärven kunnan palveluksesta eläkkeelle jääneistä soten työntekijöistä.

Siun soten vuoden 2018 talousarvio on ylittymässä 2,8 prosentilla. Ylitys vaikuttaa kuntien vuoden 2019 maksuosuuksiin. Polvijärven kunnan vuoden 2019 maksuosuus muodostuu 702.028 euroa suuremmaksi kuin vuoden 2018 talousarviossa. Eläkevakuutusmaksuihin varattu vuoden 2018 määräraha on jonkin verran suurempi kuin toteutuvat maksut. Siun soten tulosalueen määrärahojen kasvu vuoteen 2018 verrattuna on sen vuoksi 526.631 euroa. Vuoden 2019 maksuosuus perustuu omistajaohjausneuvotteluissa sovittuun 2,8 %:n kasvuun, joka tarkoittaa samaa tasoa kuin vuodelta 2018 toteutuvat menot. Siun soten menot ovat 52 % käyttötalouksmenoista ja 45 % koko talousarviosta, sis. investoinnit.

Tulosalueen menot koostuvat seuraavasti:

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>Muutos-%</u>
Sote	15.346.781	16.040.362	4,5
Pelastustoimi	328.223	332.163	1,2
Ympäristöterveydenhuolto	160.766	164.106	2,1
Työterveyshuolto	25.000	40.000	60,0
Kunnan maksettavat eläkevastuut	<u>679.230</u>	<u>490.000</u>	<u>- 27,9</u>
Yhteensä	16.540.000	17.066.631	3,2
	Kasvu	526.631	

Talousarvioraamissa Siun soten maksuosuuden kasvuun oli varauduttu 250.000 eurolla. Toteutuva kasvu on 526.631 euroa, mistä syystä veroarvioita on jouduttu korottamaan 130.000 eurolla ja lisäksi yleis- ja taloushallinnon tulosalueelta on karsittu lisää 53.124 euroa. Raamissa yleis- ja taloushallinnosta oli karsittu jo 200.000 euroa.

Sivistystoimen tulosalue ylittää talousarvioraamin 213.055 eurolla ja teknisen toimen tulosalue 15.171 eurolla, joten koko kunnan talousarvio on karsinnasta huolimatta 300.000 euroa alijäämäinen.

YLEIS- JA TALOUSHALLINTO	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	3.424.371	3.991.316	3.804.374	-4,7
Tulot	1.736.484	1.721.316	1.747.498	1,5
Nettomenot	-1.687.887	-2.270.000	-2.056.876	-9,4

Yleis- ja taloushallinnon kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet vuodelle 2019

	Tavoitteet 2019	Mittarit	Toimenpiteet 2019
Tavoite 1	Kunta- ja tonttimarkkinoinnin tehostaminen	Markkinointi-suunnitelmat ja materiaalit on laadittu ja markkinointi on käynnissä	Viestintä kunnan matkailupalveluista, reiteistä, tonteista jne. kunnan verkkosivuilla karttakuvineen ja yhteystietoineen.
Tavoite 2	Henkilöstön työhyvinvointi	Positiivinen työilmapiiri, työilmapiiritutkimuksen uusiminen	Avoin ja työntekijät huomioiva johtamistapa
Tavoite 3	Myönteinen Polvijärvi-kuva	Positiivinen ja aktiivinen viestintä, kuntalaisten ja kesäasukkaiden antama palaute	Viestinnän ja kuntamarkkinoinnin tehostaminen

Kuntakuvaan vaikutetaan positiivisella ja aktiivisella viestinnällä. Kunta tukee elinkeinopolitiikkaa viestimällä Polvijärvestä hyvänä paikkakuntana asumiseen ja yrittämiseen. Kunta edistää yrityshankkeita ja kehittämistoimintaa.

Yleishallinto järjestää keskitettyä henkilöstökoulutusta. Tavoitteena on ylläpitää positiivista työskentelyilmapiiriä työntekijöiden ja päätöksentekijöiden kesken.

Kunnan yhteisenä vuositeemana olevaa digitalisaation edistämistä jatketaan. Sähköisiä palveluja kehitetään yhteistyössä Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskuksen kanssa. Kunnan uusia, alkuvuodesta 2019 valmistuvia internetsivuja hyödynnetään ja kehitetään. Kunnan markkinointia, viestintää ja aktiivisuutta sosiaalisessa mediassa lisätään.

Kunnan kirjanpito pidetään ajan tasalla, jolloin talousarvio ja tilinpäätös valmistuvat määräaikaan mennessä ja raportointi on reaaliaikaista. Tavoitteisiin pääseminen edellyttää ammattitaidon ylläpitämistä.

Palkanlaskennan henkilöstö hoitaa kunnan palkanlaskentaan, palkkioiden maksamiseen, sairauspäivärahojen hakemiseen ja eläkeasioihin liittyvät tehtävät. Keskuskeittiö tuottaa kunnan toimipisteille, Siun sotelle ja asiakkaiden koteihin monipuolisia ja terveellisiä aterioita.

**YLEISHALLINNON VUODEN 2019 TALOUSARVIOON SISÄLTYVÄT YHTEISTOIMINTAOSUUDET,
JÄSENMAKSUT JA AVUSTUKSET**

YHTEISTOIMINTAOSUUDET

	EUROA
1. Suomen Kuntaliitto	14.000
2. Joensuun seudun palveluyhteistyö	1.800
3. Yhteistoimintaosuus, Voimaa Vanhuuteen –hanke	<u>5.000</u>
	Yhteensä 20.800

JÄSENMAKSUT

1. Suomen Luotonantajayhdistys	20
2. Kopiosto	700
3. Pohjois-Karjalan Pelastusalan liitto ry.	80
4. Suomi-Venäjäseura	40
5. Pelastakaa Lapset ry.	40
6. Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys	160
7. Pohjois-Karjalan Kauppakamari	800
8. Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö	20
9. Suomen Punainen Risti	170
10. Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys	800
11. Pohjois-Karjalan teatteriyhdistys	1.670
12. Pohjois-Karjalan virkistysreitistöyhdistys, toimintamaksu	<u>800</u>
	Yhteensä 5.300

YLEISHALLINNON AVUSTUKSET

1. Polvijärven Maa- ja kotitalousseura	300
2. Polvijärven Rintamaveteraanit	1.000
3. Polvijärven Riistanhoitoyhdistys (koiratarhan ylläpitoon)	510
4. Avustus elintarvikkeiden jakeluun	<u>2.000</u>
	Yhteensä 3.810

TILA-AVUSTUKSET (toimitilat luovutettu käyttöön korvauksetta)

1. Polvijärven 4H-yhdistys	2.436
2. Vanha lämpökeskus, bänditila, AA	4.056
3. Polvijärvi-Seuran museo (kirjaston yläkerta)	<u>5.148</u>
	Yhteensä 11.640

ELINKEINOTOIMINTA	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	172.620	251.000	250.000	-0,4
Tulot	406	1.000	0	-100,0
Nettomenot	-172.214	- 250.000	-250.000	0

Elinkeinotoiminta

Joensuun seudulla elinkeinotoimeen liittyviä asiantuntijapalveluja hoitaa vuoden 2018 loppuun saakka Josek Oy, joka on Joensuun seudun kuntien yhdessä omistama yhtiö. Vuoden 2018 aikana kunnat ovat myyneet Josek Oy:n osakkeet Joensuun kaupungille ja yhtiön toiminta päättyy vuoden 2018 lopussa. Vuoden 2019 alusta alkaen Polvijärven kunta ostaa nykyistä vastaavat yrityspalvelut Business Joensuu Oy:ltä.

Elinkeinotoimeen liittyviä tehtäviä kunnassa hoitavat kunnanjohtaja ja maaseutuasiamies. Tekninen johtaja toimii Polvijärven Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtajana. Polvijärven Yrityspalvelut vastaa kunnan yritysenteistä.

Kunta osallistuu maakunnan matkailun kehittämiseen Karelia Expert Matkailupalvelut Oy:n kautta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Elinkeinotoimen toimintaa ohjaa Polvijärven kunnan kuntastrategia tavoitteineen.

Elinkeinotoimen tavoitteena on kunnassa toimivien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen ja parantaminen sekä myötävaikuttaminen uusien yritysten ja työpaikkojen syntyyn.

Uusien työpaikkojen luomista autetaan Business Joensuulta ostettavalla monipuolisella yritysneuvonnalla, järjestämällä ja tarvittaessa rakentamalla toimitiloja yrityksille sekä varaamalla riittävästi kunnallistekniikalla varustettuja yritystoiminnan alueita. Yritysten kasvua ja kehittymistä voidaan vahvistaa mm. tukemalla yritysten toimintatapojen tehostamista ja tuotannon järjeistämistä. Kunnan hankinnoilla voidaan edistää paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä.

Polvijärven kunta toimii aktiivisesti yritysten kanssa. Elinkeinotoimintaa kehitetään yhdessä Business Joensuun kanssa. Business Joensuun antama yritysneuvonta on tärkeässä roolissa, mutta yrityskäynneille osallistuu yritysneuvojen lisäksi mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan myös kunnanjohtaja, maaseutuasiamies sekä Polvijärven Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtaja.

EU-rahoitteisia maaseutuelinkeinojen kehittämishankkeita toteutetaan seudullisen maaseututoimen kautta, jossa isäntäkuntana toimii Liperin kunta. Leader-rahoitusta hyödynnetään mm. kylien ja maaseudun yritystoiminnan kehittämisessä.

Muita EU-hankkeita toteutetaan Business Joensuun kautta seudullisena, maakunnallisena ja kansainvälisenä yhteistyönä. Kunnat tekevät tiivistä yhteistyötä hankkeiden valmistelussa.

Kunnan talousarvioon vuodelle 2019 on varattu elinkeinojen kehittämismäärärahaa mm. maatilatalouden kehittämiseen sekä pienyritysavustuksiin.

ESITYS POLVIJÄRVEN KUNNAN VUODEN 2018 ELINKEINOJEN KEHITTÄMISMÄÄRÄRAHAN KÄYTTÖPERUSTEIKSI

1. Maatilatalouden kehittäminen

	kunnan osuus	varataan määrärahaa (euroa)
Rakennussuunnitelmat - tuotantorakennukset - varastorakennukset - enintään 2.500 euroa/tila	40 %	
Taloussuunnitelmat - sisältäen sukupolvenvaihdon suunnittelut	50 %	
Tilakohtaiset kehityskeskustelut	100 euroa/tila	
Salaojitussuunnittelu	40 %	
Karjantarkkailuun liittyminen ensimmäisenä liittymisvuotena	50 %	
Jalostussuunnittelu	50 %	
Tilakohtaiset jätevesijärjestelmäsuunnitelmat - Tuki maksimissaan tilaa kohden 200 euroa ja maksetaan, kun työ on aloitettu	30 %	
Tilakohtainen metsäsuunnittelu - Polvijärvellä asuvat metsänomistajat, yhteisomistajissa (kuolinpesät, yhtymät yms.) yhden osakkaista on asuttava Polvijärvellä	20 %	
Yhteensä em. suunnitelmakustannuksiin varataan		8.700 euroa
Koulutusmääräraha viljelijäkoulutuksia varten		1.000 euroa

Nautatiloilta edellytettävä terveydenhuoltosopimus (Naseva). - 100 euroa/tila.	8.800 euroa
Nuoren viljelijän suunnitelmapaketti - Voimassa kolme vuotta tilan hankinnasta. Sisältää viljelysuunnitelman, maksuvalmiuslaskelman, viljavuustutkimuksen ja viljelykartan (100 %:n tuki kustannuksista) ja talousneuvontapäivän, joka voi maksaa enintään 336 euroa. Talousneuvontapäivä sisältää kirjanpidon, viljelysuunnittelun, lohkokirjanpidon tarkastuksen ja talousneuvontaa tarvittaessa.	1.500 euroa
Yhteensä	<u>20.000 euroa</u>
2. Joensuun seudun elinkeinoyhteistyö	112.000 euroa
3. Osallistuminen Joensuun seudun Leader -ohjelman toteuttamiseen	15.000 euroa
4. Elinkeinoitoimen hankkeet	10.000 euroa
5. Pienyritysavustukset	20.000 euroa
6. Kunta- ja tonttimarkkinointi	30.000 euroa
7. Karelia-Expert	9.000 euroa
8. Polvijärvi-päivät	15.000 euroa
9. Messut	2.000 euroa
10. Muut	<u>6.000 euroa</u>

Yhteensä 1-10 menot 239.000 euroa

Kunnanhallitus antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet elinkeinojen kehittämismäärärahan käytöstä talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa.

SIVISTYSTOIMI	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	6.862.722	6.982.800	7.182.155	2,9
Tulot	230.316	208.800	214.100	2,5
Nettomenot	-6.632.406	-6.774.000	-6.968.055	2,9

Sivistystoimi

Polvijärven kunnan sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatus ja lastenhoidon tuet, esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus sekä vapaa-aikapalveluihin nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Ostopalveluina hankitaan kirjastopalvelut sekä vapaan sivistystyön palvelut.

Sivistystoimen tavoitteena on tarjota laadukkaita peruspalveluita, joilla sivistystoimi pyrkii olemaan yksi arjen tukirakenteista kunnan lapsiperheille ja nuorille. Lisäksi sivistystoimen tavoitteena on tarjota käyttäjäystävällisiä lisäpalveluita ja aktivoida kuntalaisia liikuntaharrastusten ja kulttuurierientojen pariin ja lisätä siten kaikkien eri ikäryhmien mahdollisuuksia osallistuvaan ja hyvinvointia lisäävään elämäntapaan.

Koulutoimi/Hallinto

Koulutoimen hallinnon tehtävänä on

- organisoida koko sivistystoimen toimiala ja huolehtia eri työalojen yhteistyöstä
- vastata hallinnon palveluista: sivistyslautakunnan valmistelu, hallintopäätökset ja niiden valmistelu, sivistystoimen henkilöstöpalvelut sekä eri yksiköiden laskuvirta
- hankkeiden koordinointi sekä hakuprosessin että tilitysprosessin tuki
- koulukuljetusten organisointi

Tavoitteena on tarjota vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut, jotka varmistavat kaikkien sivistystoimen toimialojen sujuvat ja asiantuntevat tukipalvelut.

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-156 858	-170 891	+9 %	-186 096	+9%
Henkilöstökulut	-133 433	-146 899	+10%	-159 304	+8%
Palvelujen ostot	-11 843	-8 400	-29%	-12 200	+45%
Aineet, tarvikkeet, tavarat	- 3 021	-4 000	+32%	-3 000	-25%
Muut toimintakulut	-8 561	-11 592	+35%	-11 592	0%
Toimintakate	-155 658	-170 891	+10%	-186 096	+9%

Perusopetus

Perusopetuksen tavoitteet vuodelle 2019

- Mahdollistetaan lapselle ja nuorelle oppimismyönteinen koulupäivä, jossa keskitytään kunkin vuosiaineksen keskeisten tavoitteiden saavuttamiseen.
- Tavoitteena säilyttää asiantunteva ja toiminnan kehittämiseen sitoutunut henkilöstö niin opettajissa kuin koulunkäynninohjaajissa.
- Kunnan sisällä kehitetään yhteistyötä Liikkuva koulu-hankkeen, joustavan alkuopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan uudelleenorganisoinnin sekä perusopetuksen resurssien tehokkaan hyödyntämisen kannalta.
- Osallistutaan edelleen Joensuun seudulliseen yhteistyöhön uuden opetussuunnitelman ideoiden jakamisessa sekä erityisesti tutor-opettaja-hankkeessa.
- Yritetään löytää oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia tukevat käytännöt oppilashuollon yhteistyöhön Siun Soten toimijoiden kanssa.
- Kansainvälistä yhteistyötä ja uusia ajatuksia saadaan kirkonkylän koulun Erasmus+ -hankkeesta "Learning Mobility of Individuals".

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-3 963 468	-4 007 778	+1%	-4 036 049	+0,7%
Henkilöstökulut	-2 336 202	-2 396 802	+3%	-2 438 814	+2%
Palvelujen ostot	-1 138 175	-1 143 510	0%	-1 123 303	-2%
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-94 081	-86 384	-8%	-94 850	+10%
Avustukset	-477	-4 000	+738%	-2 000	-50%
Muut toimintakulut	-394 533	-377 082	-4%	-377 082	0%
Toimintatuotot	+59 063	+49 600	-16%	+73 200	+48%
Toimintakate	-3 904 405	-3 958 178	+1%	-3 962 849	+0,1%

Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA2018	TA2019
Oppilaat 20.9.	347	357	359
Kustannukset €/oppilas	11 252	11 087	11 039

Lukio

Lukiokoulutuksen tavoitteet vuodelle 2019

- Tarjotaan hyvät edellytykset jatko-opintoihin tukemalla ylioppilaskirjoituksissa menestymistä opiskelijan tavoitteiden mukaisesti.
- Kannustetaan ja ohjataan opiskelijoita löytämään itse kullekin sopivia opiskelun tapoja, joita voi käyttää myös jatko-opinnoissa.
- Kehittää uuden lukiolain edellyttämää opinto-ohjausta ja erityisopetuksen tukea.
- Etsitään uusia tapoja hyödyntää uudistuvan Vaparin tuomia mahdollisuuksia lukio-opintojen aikana ja mahdollisesti löytää uusia yhteistyömuotoja urheiluseurojen kanssa.
- Lukion opetussuunnitelman uudistaminen käynnistyi uudelleen syksyllä 2018. Käynnistetään uudistamisprosessi yhteistyössä Juuan ja Outokummun lukioiden kanssa.
- Hyödynnetään myös Pohjois-Karjalan maakuntalukioiden verkostossa tapahtuvaa kehittämistyötä.
- Kansainvälistä yhteistyötä tehdään edelleen saksan kielen opiskelijoiden Schöningenin lukion yhteistyössä sekä fysiikan opiskelijoiden CERN-tiedelevi-verkostossa.

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-549 282	-523 435	-5%	-527 207	+0,7%
Henkilöstökulut	-407 420	-391 775	-4%	-404 546	+3%
Palvelujen ostot	-61 930	-62 446	+1%	-53 944	-14%
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 959	-7 500	+283%	-7 000	-7%
Muut toimintakulut	-77 973	-61 714	-21%	-61 717	0%
Toimintatuotot	+1 453				
Toimintakate	-547 829	-523 435	-4%	-527 207	+0,7%

Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA2018	TA2019
Opiskelijat 20.9.	70	53 + vaihto-opiskelija	50
Kustannukset €/opiskelija	7 826	9 876	10 544

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteet vuodelle 2019

- Eskarin siirtyminen Peukaloisen päiväkodista Vaparille vuoden alussa uusien tilojen valmistuttua mahdollistaa uuden lapsiryhmän perustamisen Peukaloiseen. Tämä purkaa lapsijonoa ja kirkonkylältä Sotkuman päiväkotiin väliaikaisesti sijoitetut lapset pääsevät varhaiskasvatukseen kirkonkylälle.
- Uuden lapsiryhmän perustaminen edellyttää uuden henkilökunnan rekrytointia. Talousarviossa on muutoinkin suunnattu resurssia varhaiskasvatuksen henkilöstömenoihin, koska tavoitteena on saada henkilöstöresurssi vastaamaan uuden varhaiskasvatuslain vaatimuksia.
- Vaparille siirtyvä eskari edellyttää uuden toimintakulttuurin luomista yhdessä aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa ja mahdollistaa entistä tiiviimmän yhteistyön perusopetuksen alkuopetuksen kanssa.
- Sekä Sotkuman päiväkodilta että Peukaloisen eskariryhmästä siirtyy lastenhoitaja tai ryhmäavustaja mukaan koulun iltapäivätoimintaan, näin pyritään säilyttämään eskarilaisten arjessa yhtenäinen toimintakulttuuri koko päivän.
- Varhaiskasvatus on mukana Joensuun seudullisessa yhteistyössä ja uuden seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttamista lapsiryhmiin jatketaan käytännön arjessa.
- Myös vuosien 2017 ja 2018 aikana toteutettu koko varhaiskasvatuksen henkilöstön tiimikoulutuksen soveltamista käytäntöön jatketaan.
- Syksyllä 2019 tutkitaan mahdollisuuksia saada erityisopetuksen resurssia perusopetuksen puolelta Sotkuman päiväkotiin Sotkuman koululaisten määrän pienentyessä.

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-1 579 680	-1 792 643	+13%	-1 909 065	+6%
Henkilöstökulut	-1 027 238	-1 173 428	+14%	-1 338 236	+14%
Palvelujen ostot	-222 662	-299 037	+34%	-264 549	-12%
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-14 501	-17 100	+18%	-12 750	-25%
Avustukset	-192 601	-200 000	+4%	-200 000	0%
Muut toimintakulut	-122 679	-103 078	-16%	-93 530	-9%
Toimintatuotot	+140 610	+152 200	+8%	+130 400	-14%
Toimintakate	-1 439 070	-1 640 443	+14%	-1 778 665	+8%

Toiminnan tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019
alle kouluikäisten lasten määrä	221	212	177
varhaiskasvatuksessa 20.9.	134	151	150
esiopetuksessa 20.9.	39	34	35
lastenhoidon tuen saajat	44	45	40

Ostopalvelut: kirjasto ja seutuopisto

Ostopalveluissa seutuopiston kustannukset säilyvät sopimuksen mukaisesti samalla tasolla vielä vuoden 2019. Haasteena on ollut kurssien peruuntumien vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Syksyllä 2018 on tullut positiivista palautetta, että vapaa-aikatalon remontin vuoksi on tarjottu liikuntaryhmiä myös entisillä kyläkouluilla. Tätä on varmaan jatkossakin syytä miettiä.

Seutuopisto

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-62 504	-63 540	+2%	-62 818	-1%
Henkilöstökulut	-8 241				
Palvelujen ostot	-52 492	-60 040	+14%	-59 318	-1%
Muut toimintakulut	-1 770	-3 500	+98%	-3 500	0%
Toimintakate	-62 504	-63 540	+2%	-62 818	-1%

Kirjasto

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-191 697	-181 947	-5%	-180 571	-1%
Henkilöstökulut	-7 097				
Palvelujen ostot	-160 768	-161 799	+1%	-160 423	-1%
Muut toimintakulut	-23 832	-20 148	+15%	-20 148	0%
Toimintakate	-191 697	-181 947	-5%	-180 571	-1%

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut ovat toimineet vuoden 2018 poikkeuksellisissa olosuhteissa. Työntekijöiden muutto ensin parakeihin ja sen jälkeen Räätilintielle väliaikaisesti toimistotiloihin ovat lisänneet arjen haasteita. Vapaa-aikatalon täysremontti on vaikeuttanut kuntalaisten sisäliikuntamahdollisuuksia.

Alkuvuodesta 2019 uudistettu Vapari tulee olemaan Polvijärven kunnan hyvinvointityön sydän, jossa toimivat

- kirkonkylän eskari sekä aamupäivä- ja iltapäiväkerho
- nuorisotoimi
- yläkoulun ja lukion liikuntaryhmät
- urheiluseurojen ja harrasteryhmien liikuntaryhmät
- järjestöjen kokoontumiset

Valtakunnallinen LAPE-hanke on ajanut lapsiperheiden ja nuorten tukipalveluiden kokoamista perhekeskus-mallin alle. Tavoitteena on ollut rakentaa ”yhdessä luukun”-periaatteella toimiva tukipiste, josta olisi helpottavasti ja kootusti löydettävissä kaikkien toimijoiden niin julkisen kuin yksityisen sektorin palvelut sekä järjestöjen, urheiluseurojen ja seurakuntien toiminta. Uudistetun Vaparin kahvio ja Sotkuman koulu tulevat toimimaan Polvijärven kunnan kohtaamispaikkoina. Vapaa-aikapalveluiden vuoden 2019 tavoitteena on synnyttää uudenlaisen yhteistyön toimintakulttuuria, jonka yhteiset toimitilat mahdollistavat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen alkuopetuksen ja vapaa-aikapalveluiden toimijoille. Vaparin uudet liikuntatilat pyritään saamaan kuntalaisten tehokkaaseen hyötykäyttöön, joka lisää kuntalaisten hyvinvointia kaikissa ikäryhmissä. Vapaa-aikapalvelut satsaavat edelleen Ikäinstituutin Voimaa Vanhuuteen -hankkeeseen, jossa on luotu hyviä käytäntöjä erityisesti ikäihmisten liikkumiseen. Uudistuvien tilojen odotetaan tuovan myös intoa ja yhteisen tekemisen meininkiä kunnan nuorisotyöhön: puitteet mahdollistavat nuorten oman osallistumisen oman vapaa-ajan suunnitteluun ja toteutukseen, koulun kerhojen, järjestöjen ja urheiluseurojen on kätevää tuoda oma tarjontansa osaksi nuorten toiminnallista iltapäivää. Töissä käyvien huoltajien toiveesta nuorisotoimi järjestää yhteistyössä järjestöjen kanssa päiväleirejä kesällä. Kulttuurin virta yhteistyöprojektin myötä kunnan vapaa-aikapalvelut kantavat edelleen isoa vastuuta koulujen kulttuurikasvatuksen järjestelyistä ja kustannuksista. Kulttuurivierailut toteutetaan seudullisen suunnitelman mukaan. Erityisnuorisotyön palvelut tulevat edelleen Nuorisoverstaan kautta. Yksilökohtaiseen työskentelyyn painottuva työote ja yhteistyö niin peruskoulujen, lukion kuin kunnan työllisyyspalveluiden kanssa sekä seudullinen yhteistyö ovat erityisnuorisotyön kulmakiviä.

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-359 232	-242 566	-32%	-280 349	+16%
Henkilöstökulut	-164 567	-87 977	-47%	-88 590	+0,7%
Palvelujen ostot	-47 606	-39 625	-17%	-44 675	+13%
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-26 338	-7 200	-73%	-9 500	+32%
Avustukset	-26 835	-27 000	+1%	-57 000	+111%
Muut toimintakulut	-93 886	-80 764	-14%	-80 584	-0,2%
Toimintatuotot	+27 990	+7 000	-75%	+10 500	+50%
Toimintakate	-331 241	-235 566	-29%	-269 849	+15%

Koko sivistystoimi yhteensä

	TP 2017	TA 2018	Muutos % TP 17/TA18	TA2019	Muutos % TA 18/TA19
Toimintakulut	-6 862 722	-6 982 800	+2%	-7 182 155	+3%
Henkilöstökulut	-4 084 199	-4 196 881	+3%	-4 429 490	+6%
Palvelujen ostot	-1 695 476	-1 774 857	+5%	-1 718 412	-3%
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-139 900	-122 184	-13%	-127 100	+4%
Avustukset	-219 913	-231 000	+5%	-259 000	+12%
Muut toimintakulut	-723 234	-657 878	-9%	-648 153	-2%
Toimintatuotot	+230 317	+208 800	-9%	+214 100	+3%
Toimintakate	-6 632 405	-6 774 000	+2%	-6 968 055	+3%
Poistot	-171 209				

TEKNINEN TOIMI

TEKNISET PALVELUT	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	3.224.226	3.558.403	3.484.908	-2,1
Tulot	3.954.350	3.972.403	3.983.737	0,3
Nettotulot	730.124	414.000	498.829	20,5

RAKENNUSVALVONTA	2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% 2018-2019
Menot	132.776	144.200	143.467	-0,5
Tulot	57.193	49.200	45.200	-8,1
Nettomenot	-75.584	-95.000	-98.267	3,4

VUOSISUUNNITELMA 2019

HALLINTOKUNTA/VASTUUALUE

Tekninen toimi

Toiminnan/Perustehtävän kuvaus

Teknisen toimen tehtävänä on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää kunnallista infrastruktuuria, jolla luodaan edellytyksiä kannattavalle ja hyvinvoivalle elinkeinoelämälle ja kuntalaisten toiminnalle sekä muiden kunnallisten palveluiden tuottamiselle.

VUOSISUUNNITELMA 2019

	Tavoitteet 2019	Mittarit	Toimenpiteet 2019	Toteutuminen 2019
Tavoite 1	Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen eri hankkeisiin.	Tyytyväiset kuntalaiset.	Pidetään tiedottamista yllä ja mahdollisia keskustelutilaisuuksia jo hankkeiden suunnitteluvaiheessa.	

Tavoite 2	Digitalisaation kehittäminen.	Asiainnin helpottaminen.	Lisätään sähköisen asiainnin mahdollisuuksia kuntalaisille. Kiinteistönhoidon huolto-ohjelmien sähköistäminen.	
Tavoite 3	Tasapainoinen talous.		Keskitetään investoinnit vain välttämättömiin kohteisiin.	

Jäljempänä ovat säännösten edellyttämät vesi- ja viemärlaitoksen talousarviot.

Tiehoitokunnille maksettaviin yksityistieavustuksiin on varattu 125.000 euroa, eli sama summa kuin viime vuosina.

Polvijärven kunnalla on edelleen valmius antaa takauksia tiehoitokuntien teiden peruskorjauksia varten ottamille lainoille. Jokainen takaus käsitellään erikseen valtuustossa.

Metsänmyyntituloja on arvioitu saman verran kuin vuonna 2018, eli 120.000. Metsää on aiemmin myyty 150.000 – 200.000 euron edestä vuosittain, mutta viime vuosina myyntiä on vähennetty, jotta hakkuut saadaan kohdistumaan yhtenäisiin hakkuukypsiin kohteisiin.

Kunta tulee selvittämään kaukolämpölaitoksen yhtiöittämisvelvoitetta ja siihen liittyviä vaihtoehtoja.

**LASKENNALLISESTI ERIYTETYN VESILAITOKSEN VUODEN 2019 TALOUSARVIO
(TULOSLASKELMA)**

EUROA

1.1.-31.12.2019

Liikevaihto		+134.147
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-21.095	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-35.007	-56.102
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-37.258	
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-13.590	
Muut henkilösivukulut	-1.675	-52.523
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12.007	-12.007
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut; saat. poisto + maa-al. vuokra		-1.680
Liikeliikettyjä jäämiä (-) alijäämä)		+11.835
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		0
Korvaus peruspääomasta -161.533/5 %		+8.077
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		+19.912
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		

**LASKENNALLISESTI ERIYTETYN VIEMÄRILAITOKSEN VUODEN 2019 TALOUSARVIO
(TULOSLASKELMA)**

EUROA

1.1.-31.12.2019

Liikevaihto		+277.746
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-82.620	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-138.028	-220.648
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-23.929	
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-15.123	
Muut henkilösivukulut	-1.076	-40.128
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-390.930	-390.930
Arvonalentumiset		
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-373.960
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		0
Korvaus peruspääomasta 5.246.706/5 %		-262.335
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-636.295
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		131.444
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-504.851

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2019 - 2021

Perustelujen alkuosan taulukoihin sisältyy tuloslaskelmamuodossa oleva taloussuunnitelma vuosille 2019 - 2021.

Talousarvio vuodelle 2019 on 300.000 euroa alijäämäinen. Arvioidulla meno- ja tulokehityksellä myös vuosien 2020 ja 2021 taloussuunnitelmat osoittavat alijäämää. Tulevien vuosien kehitykseen on vielä mahdollista vaikuttaa sekä menojen että tulojen kautta. Kunnan toteuttamat, menossa olevat sekä tulevat investoinnit lisäävät hankkeiden poistoja ja heikentävät tulevien vuosien tulosta.

Tulevan kolmen vuoden kehitystä on merkittävästi vaikeampi ennakoida kuin tähän saakka. Valmisteilla oleva maakunta- ja soteuudistus vaikuttaa toteutuessaan voimakkaasti myöhempien vuosien talouslukuihin. Vaikutukset koskevat sote- ja muita menoja sekä verotuloja ja valtionosuuksia, jotka ovat molemmat huomattavasti nykyistä pienempiä. Taloussuunnitelma on laadittu tällä hetkellä voimassa olevan rahoitusrakenteen pohjalta.

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä kuntien tuloveroprosenttien suuruudelle tulisi rajoitteita. Tässä vaiheessa on mahdotonta sanoa, kuinka uudet rahoitusratkaisut kohtelevat yksittäistä kuntaa. Polvijärven lähtötilanne uudistukseen on joka tapauksessa parempi kuin monessa muussa kunnassa, koska kunnan talous on toistaiseksi kunnossa.

Kunnan taloudenhoidon periaatteena on menojen sopeuttaminen tuloihin. Käyttömenoihin kiinnitetään huomiota ja ne pidetään vuosittain tulojen tasalla.

Talouden osalta epävarmuutta aiheuttavat kunnan valtionosuuksien väheneminen ja verotulojen vaatimaton kehitys.

Polvijärven kunta aikoo säilyä itsenäisenä kuntana. Kunta tekee yhteistyötä toisten kuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Talousarvioon sisältyvät erittäin suuret investoinnit kolmelle seuraavalle vuodelle. Investointeja joudutaan rahoittamaan osittain lainanotolla. Investoinnit on viime vuosina rahoitettu kokonaan kunnan kassavaroilla, mikä ei jatkossa ole enää kokonaan mahdollista. Lainaa on mahdollista ottaa, koska kunnan nykyinen lainamäärä on pieni.

Rakentamismenot lisäävät kohteiden vuosipoistoja niiden valmistumisen jälkeen. Karkeasti ottaen 3,0 milj. euron investoinnit lisäävät poistoja 100.000 eurolla/vuosi 30 vuoden ajan. Kunnan käyttötalous on pidettävä kunnossa, jotta kasvavat vuosipoistot pystytään kattamaan.

Investoinneilla on rakentamisaikanaan myönteisiä työllisyysvaikutuksia.

Taloussuunnitelmassa on lähdetty seuraavista lähtökohdista:

- * Myyntituottojen arvioidaan hieman kasvavan.
- * Maksutuottojen on arvioitu pysyvän suunnilleen ennallaan.
- * Tuet ja avustukset koostuvat pääosin palkkatuesta, lopullinen määrä riippuu palkkatuella palkattavien henkilöiden määrästä.
- * Muihin toimintatuottoihin sisältyvät mm. asuntojen vuokrat. Muiden toimintatuottojen osalta ei ole ennakoitu suurta kasvua.
- * Voimassa oleviin virka- ja työehtosopimuksiin sisältyvät palkankorotukset painottuvat vuodelle 2019. Sopimukset ovat voimassa 31.3.2020 saakka, joten vuosien 2020 ja 2021 henkilöstömenoja on vielä vaikea arvioida.
- * Palvelujen ostoissa merkittävin erä on Siun soten kuntayhtymän menot, noin 17,0 milj. euroa.
- * Kunnan toiminnassa käytettävien aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden menojen on ennakoitu pysyvän ennallaan.
- * Avustuksista merkittävimpiä ovat työmarkkinatuen kuntaosuus sekä lasten kotihoidontuki. Työmarkkinatuen kuntaosuuden menoissa on tapahtunut myönteistä kehitystä.
- * Muiden toimintakulujen on arvioitu hieman kasvavan.
- * Kunnallisverotuloihin on merkitty kasvua. Ennuste tuleville vuosille noudattaa Kuntaliiton ennustetta. Kunnallisverotulojen kehitykseen vaikuttavat asukkaiden tulojen kehittyminen sekä veroprosentin suuruus.

Vuoden 2020 kunnallisverotulot on ennakoitu nykyisen rahoitusjärjestelmän mukaisesti. Valtio tekee lainsäädännöllä kaavamaisen vähennyksen kuntien veroprosentteihin, mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon menot rahoitetaan maakunta- ja soteuudistuksen jälkeen suoraan valtion varoista. Kunnalta jäävät vastaavasti sote-menot pois.

- * Kiinteistöverotuloihin ja yhteisöverotuloihin ei ole ennakoitu suurta kasvua.

- * Valtionosuuksiin on ennakoitu pientä kasvua vuosittain. Kasvu perustuu lähinnä verotulojen tasauksen kasvuun, sillä Polvijärvi on jäämässä entistä enemmän jälkeen valtakunnan keskiarvosta. Verotulojen lisäksi myös valtionosuusjärjestelmä on muuttumassa vuoden 2020 alusta lukien, mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon menot rahoitetaan jatkossa kokonaan valtion varoista.

Kunnan asukasluvun väheneminen vähentää valtionosuuksia. Yhden henkilön asukasluvun vähennys vaikuttaa valtionosuuksiin keskimäärin 3.300 eurolla.

- * Korkokulujen ennakoitu kasvavan, koska kunta joutuu ottamaan uutta lainaa. Korkotasoa on tällä hetkellä poikkeuksellisen alhaisella tasolla. Vastaavasti korkotulot ovat pienet.
- * Käyttöomaisuuden poistot kasvavat johtuen suurista investoinneista johtuen.
- * Aiemmin tehdyt investointivaraukset auttavat hieman tulevien vuosien talouden tasapainottamista poistoeron tuloutuksen kautta.

RAKENTAMISOHJELMA 2019-2021

Kunnanhallitus, investoinnit 2019-2021

HANKE TAI KOHDE	KUST.ARVIO 1 000 euroa	2019	2020	2021	PERUSTELU
Maa- ja vesialueet					
Maan osto	220	100	60	60	Varaus maan hankintaan.
Tontin myyntitulot	-30	-10	-10	-10	Tontin myyntitulot.
Koneet ja kalusto, atk					
Menot	150	50	50	50	Varaus kalustohankintoihin.
Osakkeet ja osuudet					
Menot	900	300	300	300	Polvijärven yrityspalvelu Oy ja Kiint. Oy Polvijärven Vuokratolat/150.000 euroa/yhtiö, SVOP-sijoitus.
ICT-tilojen järjestelyt					
Menot	30	30			ICT-yhteyksien siirtäminen vanhalta kunnantaloilta.
Keskuskeittön investoinnit					
Menot	45	25	10	10	Astiahankinnat, yhdistelmäuuni, kaappipakastin.
Kunnanhallitus yhteensä					
Menot	1345	505	420	420	
Tulot	-30	-10	-10	-10	
Kunnanhallituksen nettomenot	1315	495	410	410	

Sivistystoimi, investoinnit 2019

HANKE TAI KOHDE	KUST.ARVIO 1 000 euroa	2019	2020	2021	PERUSTELU
Varhaiskasvatuksen hankinnat					
Menot	40	40			Esiopetuksen inv. rahat, kalusteet, ICT-hankinnat
Vapaa-aikatoimen hankinnat					
Menot	220	220			Vapaa-aikatalon kalustohankinnat.
Välttämättömät laitehankinnat/ koulutoimi					
Menot	10	10			
Kalusteet ja oppimisymp.kehitt./ koulutoimi					
Menot	30	30			Kalusteet ja oppimisympäristön kehittäminen.
SIVISTYSTOIMI yhteensä menot	300	300			

Tekninen toimi, investoinnit 2019-2021

HANKE TAI KOHDE	KUST.ARVIO 1 000 euroa	2019	2020	2021	PERUSTELLU
Kiinteistöjen korjaukset	200	80	60	60	Kiinteistöjen ylläpitoremonteja.
Kiinteistöjen pienet korjaukset	60	20	20	20	Määräraha on vuosikunnossapidon lisäksi tehtäviin ennalta arvaamattomiin töihin.
Kaukolämpöliittymät	30	10	10	10	Määräraha on liittymisjohtojen rakentamiseen uusia liittymiä varten.
Vesiliittymien rakentaminen	12	4	4	4	
Viemäriliittymien rakentaminen	12	4	4	4	
Vesijohtoverkoston saneeraus	30	10	10	10	
Viemäriverkoston saneeraus	30	10	10	10	Verkoston korjausta vuotovesien vähentämiseksi.
Haja-asutusalueen kiinteistöjen jättevesijärjestelmän kunnostus	30	15	15	15	Kiinteistöjen jätevedenkäsittelyjärjestelmän kunnostus jättevesiasetuksen mukaisesti.
Teknisen työtuuvan halliremontti	70	70			Varastohallin rakentaminen.
Irtaimistohankinnat	60	20	20	20	Teknisen toimen irtaimistohankinnat.
Vapaa-alkatalon peruskorjaus	2 658	400			Peruskorjauksen vuodelle 2019 ajoittuvat menot.
Vestorin saneeraus	500	470			Julkisivut, sisäpuoliset pinnat, vesikatto, huoltotila.
Väitien peruskorjaus	940			910	Väitien peruskorjaus käsittäen vesi- ja viemäri-verkostojen saneerauksen sekä tien peruskorjauksen ja päällystämisen asfaltilla.
Kaukolämpölaitoksen kattilan uusiminen	1 430	1 400			Kattilan tekninen käyttöikä ylitetty.
Vesimittareiden ja sulkujen uusiminen		50	50		
Kaukolämpöpömittareiden uusiminen	40	40			
Lavalampi – Räisäky vesijohtolinja	1 450	400	1 000		Runkolinjan peruskorjaus.
Sotkuman koulun piha	100	50	50		
Kiinteistövalvomon päivitys	20	20			Muutetaan gsm-pohjaiseksi. Toiminta saadaan kaksisuuntaiseksi, tällä saadaan huomattavat kustannussäästöt vuosittain.
Auditorion av.laitteet ja kuulutusjärjestelmä	60	60			
Kunnan investointimenot yhteensä	7 094	3 938	1 673	1 483	
Uutta lainaa otetaan arvon mukaan	4 800	2 000	1 500	1 300	

RAHOITUSSUUNNITELMA

Tuloslaskelman vuosikate vuodelle 2019 on 750.000 euroa. Vuoden 2019 käyttöomaisuuden poistojen on arvioitu olevan 1.450.000 euroa. Poistoista pystytään 400.000 euroa kattaa kunnan taseessa olevalla poistoerolla. Poistoero tarkoittaa jo valmistuneiden rakennuskohteiden investointivarauksista jäljellä olevaa summaa.

Talousarvio on 300.000 euroa alijäämäinen.

Vuosikate 750.000 euroa käytetään rakentamismenojen rahoittamiseen. Käyttöomaisuuden poistot tulevat suurten rakentamismenojen vuoksi kasvamaan tulevina vuosina.

Rakentamismenot

Vuoden 2019 rakentamismenot ovat 3.938.000 euroa. Investointeihin ei ole ennakoitu saatavan valtionavustuksia. Myyntituloja on ennakoitu saatavan 10.000 euroa. Nettoinvestoinnit ovat siten 3.928.000 euroa.

Myyntitulot koostuvat tonttien myynnistä.

Lainat Talousarvio ei sisällä uuden antolainan antamista.

Antolainojen vähennys 114.977 (tulo)

Antolainojen lyhennykset ovat Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokrataloille ja Polvijärven yrityspalvelu Oy:lle myönnettyjen antolainojen vuodelle 2019 ajoittuvat lyhennykset.

Pitkäaikaisten lainojen lisäys 2.000.000 (tulo)

Talousarvioon on merkitty vuodelle 2019 uuden pitkäaikaisen lainan ottoa 2.000.000 euroa. Lainaa tullaan nostamaan investointien toteutumisen ja kunnan maksuvalmiuden kehittymisen mukaan. Talousarvioon merkitty summa on lainanoton maksimimäärä. Koska uutta lainaa ei nosteta niin paljon kuin talousarvion mukaiset nettoinvestoinnit (3.928.000 euroa) ovat, tarkoittaa se kunnan kassan pienenemistä noin 1,9 miljoonalla eurolla vuoden 2019 aikana. Kunnan kassavarojen on ennakoitu olevan noin 3,0 milj. euroa vuoden 2019 lopussa.

Kunnan hallintosäännön 26 §:n mukaisesti kunnanhallitus päättää lainan ottamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita.

Tämän talousarvion hyväksymisellä valtuusto antaa kunnanhallitukselle oikeudet ottaa vuonna 2019 pitkäaikaista lainaa rakentamishankkeiden rahoittamiseen enintään 2.000.000 euroa. Lainan ottaminen toteutetaan kilpailutuksen perusteella.

Tämän talousarvion hyväksymisellä valtuusto antaa kunnanhallitukselle oikeudet ottaa vuonna 2019 lyhytaikaista lainaa kunnan maksuvalmiuden turvaamiseen tarvittaessa enintään 2.000.000 euroa. Myös mahdollisen tilapäislainan ottaminen perustuu kilpailutukseen.

Hallintosäännön 8 §:n perusteella kunnanhallituksella on oikeus myöntää kunnan alueella toteutettaviin EU-rahoitukseen ja kansalliseen rahoitukseen perustuviin kehittämishankkeisiin ns. välirahoitusta, koska hankkeiden toteuttajat saavat tulorahoituksen vasta hankkeiden toteutuneiden menojen perusteella.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys 300.000

Polvijärven kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin on varattu 300.000 euroa. Talousarviossa on ennakoitu, että uutta lainaa nostetaan korkeintaan loppuvuodesta 2019, joten uudesta lainasta ei vuoden 2019 talousarvioon ole merkitty lyhennyksiä.

Polvijärven kunnan nykyiset lainat ilmenevät talousarvion lopussa olevasta taulukosta. Lainoja on vuoden 2018 lopussa jäljellä 750.000 euroa, 169 euroa/asukas.

Liitteenä on myös selvitys kunnan tytäryhtiöiden lainoista 31.12.2017.

Lainamäärä

Polvijärven kunnalla oli vuoden 2017 tilinpäätöksessä lainaa 1.050.000 euroa, eli 238 euroa/asukas. Kuntien keskiarvo vuoden 2016 lopussa oli 2.933 euroa/asukas. Lainamäärä vähenee vuonna 2018 300.000 eurolla, sillä uutta lainaa ei oteta vielä vuonna 2018.

Perustelujen alussa olevasta taulukosta ilmenevät kunnan, tytäryhtiöiden ja kunnan sekä tytäryhtiöiden yhteenlasketut lainatiedot vuosilta 2017 - 2019.

Talousarvion vaikutus maksuvalmiuteen

Polvijärven kunnan vuoden 2019 talousarvio on 300.000 euroa alijäämäinen, joten investoinneista ja arvioidusta alijäämästä johtuen maksuvalmius tulee hieman heikkenemään.

Kunnalla ei ole taseessaan aiemmilta vuosilta kertynyttä kattamatonta alijäämää.

Kunnan riittävästä maksuvalmiudesta tullaan huolehtimaan ottamalla talousarvioon merkittyä pitkäaikaista lainaa rakentamismenojen rahoittamiseen enintään 2.000.000 euroa.

Tarvittaessa maksuvalmiuden turvaamiseen käytetään myös lyhytaikaista rahoitusta, mutta tämän hetkisen arvion mukaan siihen ei ole vuonna 2019 tarvetta.

Kunnanhallitus, investoinnit 2019				
	Proj nro	2019	2020	2021
Maa-ja vesialueet	1201			
Menot		100 000	60 000	60 000
Tulot		-10 000	-10 000	-10 000
Maa-ja vesialueet yhteensä		90 000	50 000	50 000
Koneet ja kalusto, atk	1204			
Menot		50 000	50 000	50 000
Koneet ja kalusto yhteensä		50 000	50 000	50 000
Osakkeet ja osuudet	1206			
Menot		300 000	300 000	300 000
Osakkeet ja osuudet yhteensä		300 000	300 000	300 000
ICT-tilojen järjestelyt	1207			
Menot		30 000		
ICT-tilojen järjestelyt yhteensä		30 000		
Keskuskeittiön investoinnit	1208			
Menot		25 000	10 000	10 000
Keskuskeittiön investoinnit yhteensä		25 000	10 000	10 000
Kunnanhallitus yhteensä				
Menot		505 000	420 000	420 000
Tulot		-10 000	-10 000	-10 000
Kunnanhallitus nettomenot		495 000	410 000	410 000

SIVISTYSTOIMI, investoinnit 2019		
	Proj.nro	2019
Varhaiskasvatuksen hankinnat	2103	
Menot		40 000
Varhaiskasvatuksen hankinnat		40 000
Vapaa-aikatoimen hankinnat	2102	
Menot		220 000
Vapaa-aikatoimen hankinnat		220 000
Välttämättömät laitehankinnat/koulutoimi	2104	
Menot		10 000
Välttämättömät laitehankinnat/koulutoimi		10 000
Kalusteet ja oppimisymp.kehitt./koulutoimi	2106	
Menot		30 000
Kalusteet ja oppimisymp.kehitt./koulutoimi		30 000
SIVISTYSTOIMI yhteensä, menot		300 000

TEKNINEN TOIMI, investoinnit 2019				
Rakennukset	Proj.nro	2019	2020	2021
Menot				
Kiinteistöjen pienet korjaukset	6501	20 000	20 000	20 000
Kiinteistöjen korjaukset	6503	80 000	60 000	60 000
Teknisen työtuvan halliremontti	6504	70 000		
Vapaa-aikatalon perukorjaus	6513	400 000		
Auditorion av-laitteet ja kuulutusjärj.	6517	60 000		
Rakennukset yhteensä		630 000	80 000	80 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Menot				
Kiinteistövalvomon päivitys	6540	20 000		
Haja-as alueen kiint.jätevesij.kunnostus	6544	15 000	15 000	15 000
Kaukolämpömittareiden uusiminen	6545	40 000		
Kaukolämpölait.kattilan uusiminen	6546	1 400 000		
Vesiliittymien rakentaminen	6547	4 000	4 000	4 000
Viemäri liittymien rakentaminen	6548	4 000	4 000	4 000
Vesijohtoverkoston saneeraus	6550	10 000	10 000	10 000
Viemäriverkoston saneeraus	6551	10 000	10 000	10 000
Vesimittareiden ja sulkujen uusiminen	6553	50 000	50 000	
Lavalampi-Räisky vesijohtolinja	6554	400 000	1 000 000	
Vesitornin saneeraus	6557	470 000		
Kaukolämpöliittymät	6560	10 000	10 000	10 000
Sotkuman koulun piha	6564	50 000	50 000	
Välitien peruskorjaus	6565			910 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		2 483 000	1 153 000	963 000
Muut investointihankkeet				
Menot				
Irtaimistohankinnat	6581	20 000	20 000	20 000
Muut investointihankkeet yhteensä		20 000	20 000	20 000
TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ, menot				
		3 133 000	1 253 000	1 063 000

Polvijärven kunta, investoinnit yhteensä 2019			
	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Kunnanhallitus			
Menot	505 000	420 000	420 000
Tulot	-10 000	-10 000	-10 000
Kunnanhallitus, nettomenot	495 000	410 000	410 000
Sivistystoimi			
Menot	300 000		
Sivistystoimi, nettomenot	300 000		
Tekninen toimi			
Menot	3 133 000	1 253 000	1 063 000
Tulot			
Tekninen toimi, nettomenot	3 133 000	1 253 000	1 063 000
Investointitulot yhteensä	-10 000	-10 000	-10 000
Investointimenot yhteensä	3 938 000	1 673 000	1 483 000
Investoinnit yhteensä, nettomenot	3 928 000	1 663 000	1 473 000
Uutta lainaa otetaan arvion mukaan	2 000 000	1 500 000	1 300 000

TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN SITOVUUS JA TALOUSARVIOASETELMA

Talousarvion sitovuudessa noudatetaan Polvijärvellä bruttoperiaatetta. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarviossa tulosalueelle menoihin myönnettyjä määrärahoja ei saa ilman valtuuston päätöstä ylittää, vaikka tulosalueelle talousarviovuoden aikana tulisikin ennakoimattomia tuloja.

Valtuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma sitoo toimialoja ja viranhaltijoita Kuntalain 110 §:n mukaisesti.

Lisäksi toimialoja ja viranhaltijoita sitovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä mahdollisesti sitovat perustelut.

Talousarvion laadinnassa ovat pohjana toimialojen alustavat käyttösuunnitelmat, eli tileittäin jaetut meno- ja tuloarviot. Nämä talousarvioesityksen pohjana olevat tilikohtaiset summat eivät ole toimialoja sitovia, ellei valtuusto ole jonkin yksittäisen kohteen osalta asettanut talousarviossa euromääräistä sitovaa perustelua.

Toimialojen tulee vuoden alussa tehtävillä käyttösuunnitelmilla jakaa valtuuston talousarviossa tulosalueille myöntämät määrärahat eri käyttötarkoituksiin käyttäen pohjana toimialan alustavaa käyttösuunnitelmaa.

Talousarviorahojen jakamisesta tulee tehdä toimielimen/viranhaltijan päätös, joka pöytäkirjataan.

Valtuusto päättää käytössä olevat tulosalueet.

Tulosalueet ovat vuoden 2019 talousarviossa samat kuin vuonna 2018 lukuun ottamatta yleis- ja taloushallinnon tulosaluetta, johon on yhdistetty aiemmin erilliset yleishallinnon ja taloushallinnon tulosalueet.

POLVIJARVEN KUNTA, PITKÄAIKAISET LAINAT							
	Saldo		Tämän hetkinen korko %	Lyhennys	Lyhennys	Lyhennys	Laina loppuu
	31.12.2018			V. 2019	V. 2020	V. 2021	vuosi/kk
Kuntarahoitus							
14892/10	300000,00		0,560	150000,00	150000,00	0,00	2020/6
14983/10	450000,00		3,40	150000,00	150000,00	150000,00	2021/12
YHTEENSÄ	750000,00			300000,00	300000,00	150000,00	
Kuntarahoitukselta	750000,00			300000,00	300000,00	150000,00	
	750000,00			300000,00	300000,00	150000,00	

TYTÄRYHTIÖIDEN PITKÄAIKAISET LAINAT

31.12.2017

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot

Valtiokonttori	669.841,96
Polvijärven kunta	<u>248.639,84</u>
	918.481,80

Polvijärven yrityspalvelu Oy

Polvijärven kunta	110.000,00
-------------------	-------------------

Yhteensä **1.028.481,80**

2018

POLVIJÄRVEN KUNTA
SIVISTYSLAUTAKUNTA

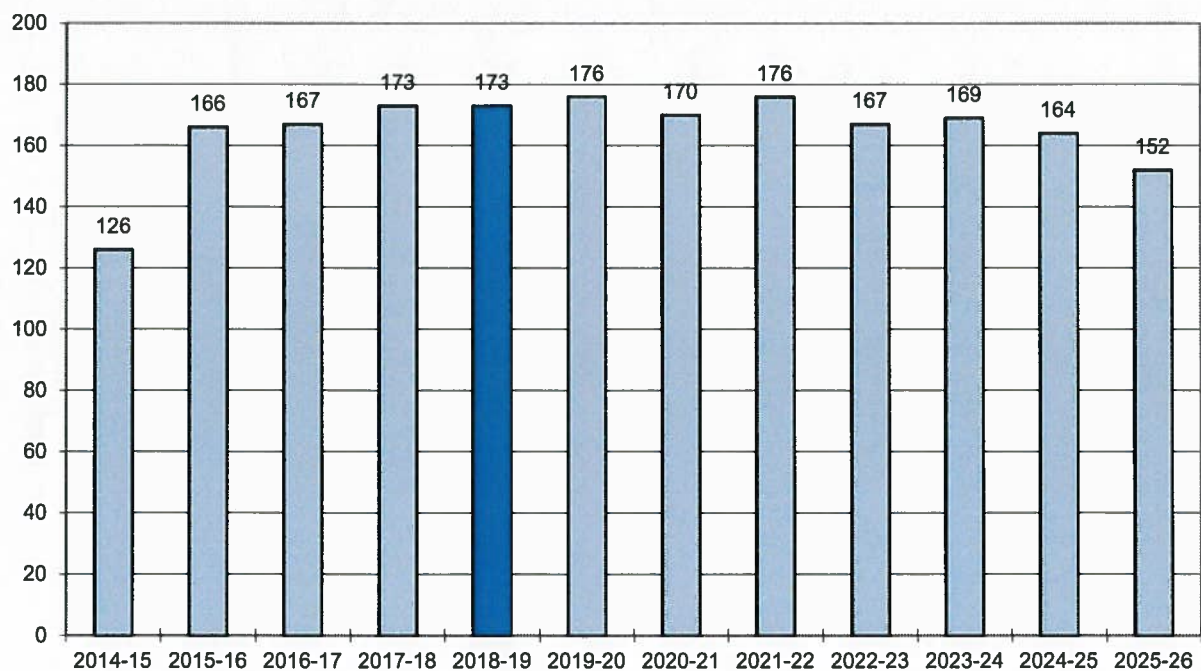

KOULULAITOKSEN KOULUJEN OPPILASTILANNE JA ENNUSTEET

Päivitetty 20.9.2018

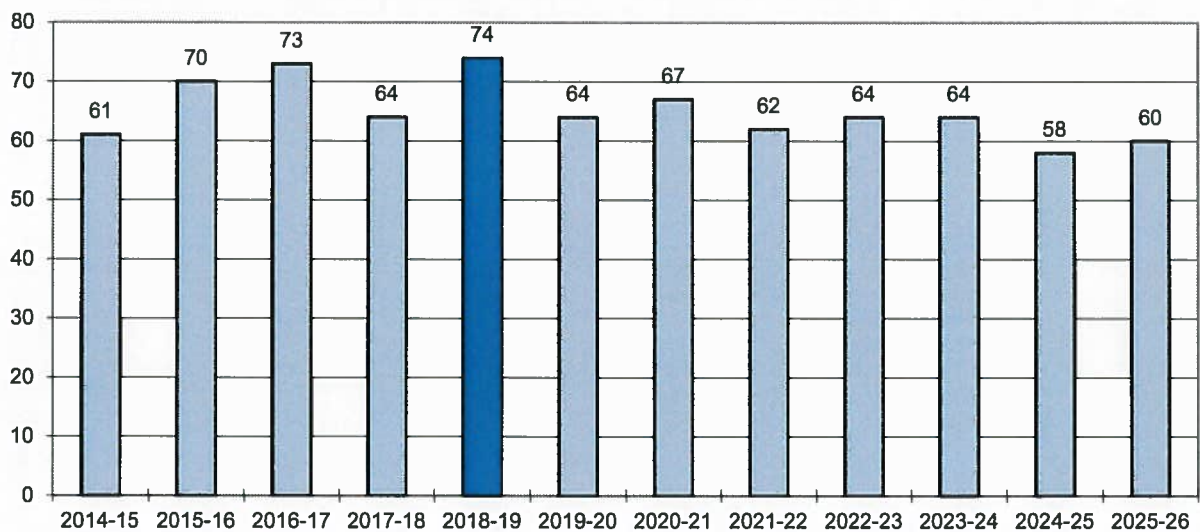
KIRKONKYLA								Ennuste 20.9.2018	
	LUOKKA-ASTE								
Lukuvuosi	0	1	2	3	4	5	6	Yht. 1- 6	
2014-15	19	27	20	23	19	19	18	126	
2015-16	35	23	37	25	29	24	28	166	
2016-17	34	31	23	33	27	29	24	167	
2017-18	24	33	30	23	32	26	29	173	
2018-19	25	29	32	31	24	32	25	173	
2019-20	26	28	29	32	31	24	32	176	
2020-21	30	26	28	29	32	31	24	170	
2021-22	22	30	26	28	29	32	31	176	
2022-23	34	22	30	26	28	29	32	167	
2023-24	24	34	22	30	26	28	29	169	
2024-25	16	24	34	22	30	26	28	164	
2025-26		16	24	34	22	30	26	152	

KIRKONKYLÄN ALA-ASTEEN OPPILASMÄÄRÄKEHITYS LV. 2014/15 - 2018/19 JA
OPPILASSUUNNITTEET LV. 2019/20 - 2025/26

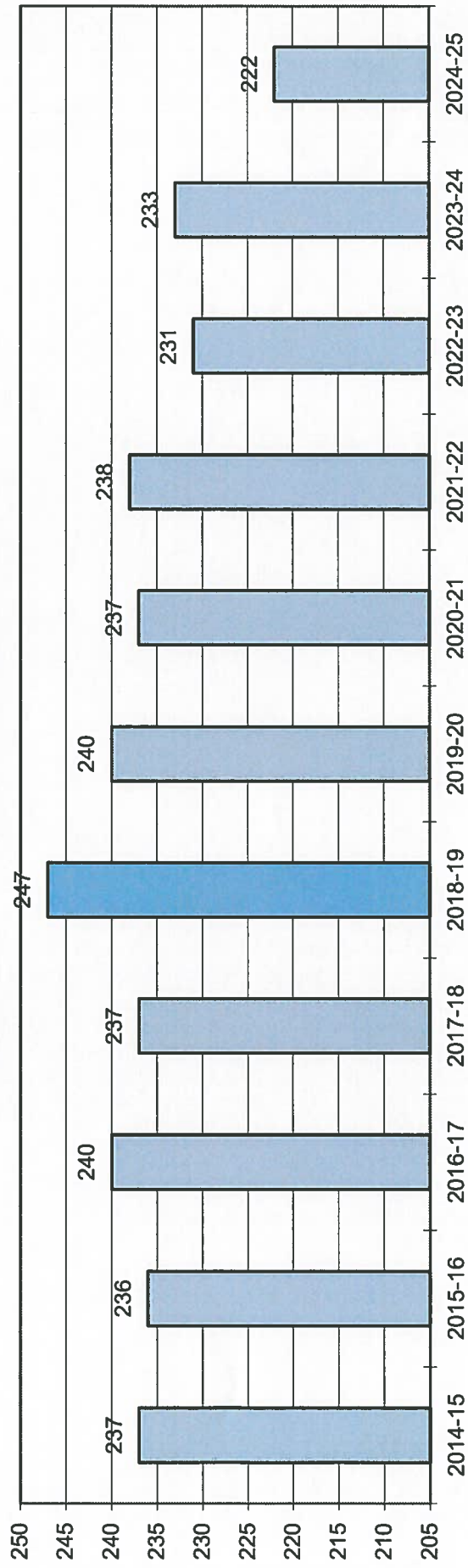

SOTKUMA								Ennuste 20.9.2018	
	LUOKKA-ASTE								
Lukuvuosi	0	1	2	3	4	5	6	Yht. 1-6	
2014-15	17	6	16	7	14	6	12	61	
2015-16	12	17	6	18	8	15	6	70	
2016-17	14	11	17	6	17	7	15	73	
2017-18	15	12	9	15	5	17	6	64	
2018-19	9	13	13	9	16	6	17	74	
2019-20	9	7	13	13	9	16	6	64	
2020-21	11	9	7	13	13	9	16	67	
2021-22	11	11	9	7	13	13	9	62	
2022-23	13	11	11	9	7	13	13	64	
2023-24	7	13	11	11	9	7	13	64	
2024-25	9	7	13	11	11	9	7	58	
2025-26		9	7	13	11	11	9	60	

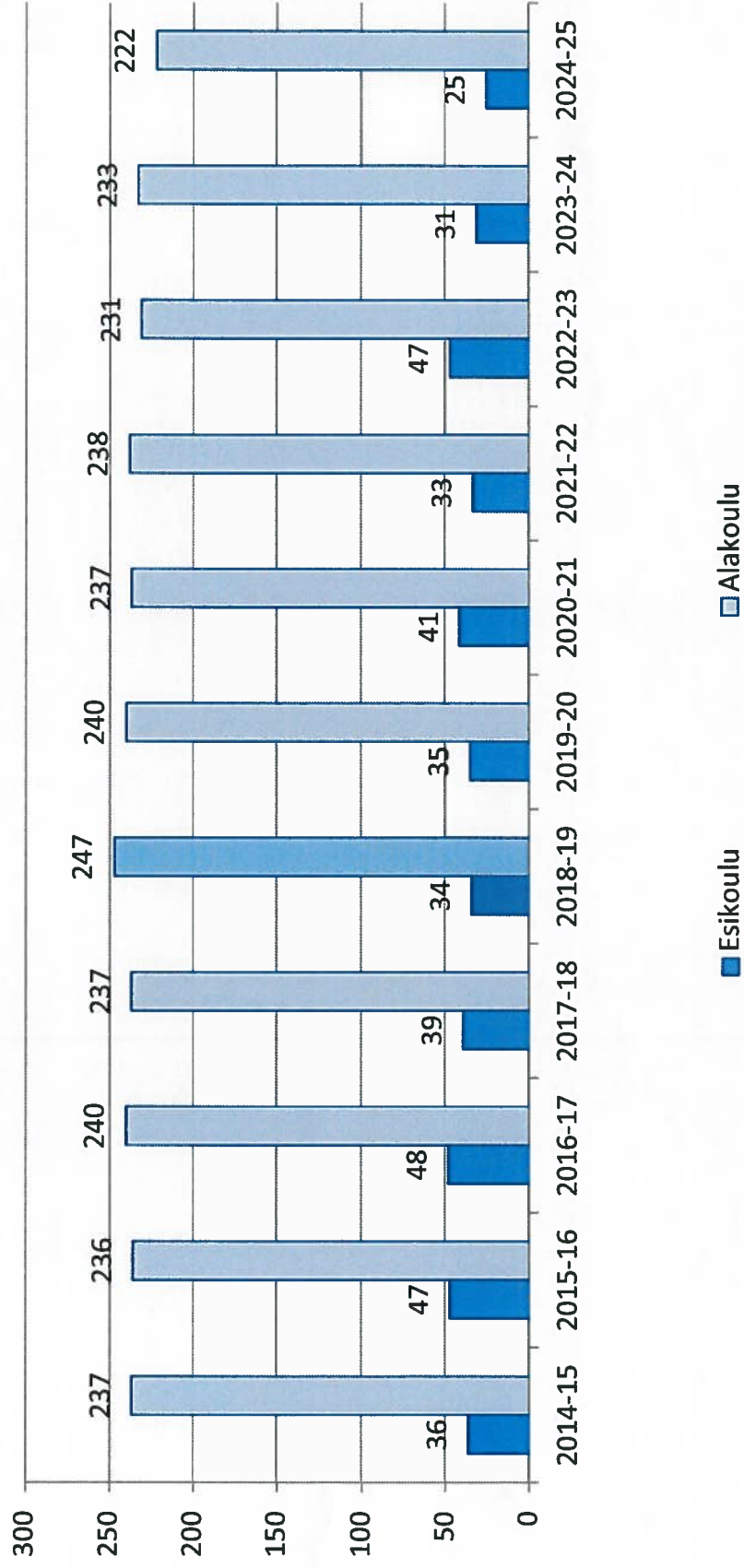
SOTKUMAN ALA-ASTEEN OPPILASMÄÄRÄKEHITYS LV. 2014/15 - 2018/19 JA
OPPILASSUUNNITTEET LV. 2019/20 - 2025/26

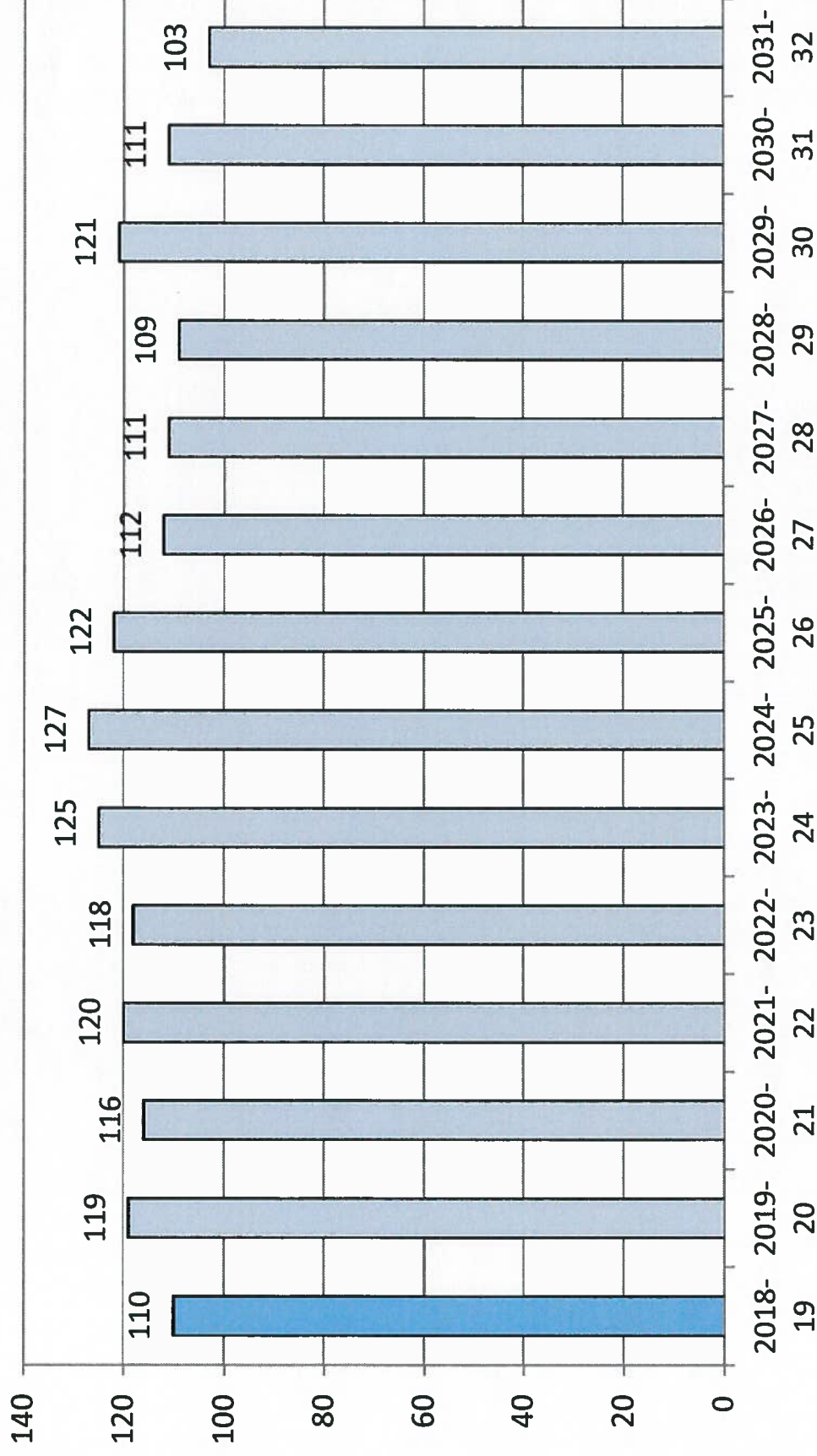
ALA-KOULUT 1-6 LK 20.09.2018 ENNUSTE

ENNUSTE 20.9.2018, ESIKOULU JA ALAKOULU 1-6-LK

OPPILASTILANNE LK:T 7-9 TILANNE 20.9.2018

OPPILASTILANNE LUKIO 20.9.2018

